

Dásbódh

Dašaka XII. – Rozlišování a bezžádostivost

Samartha Rámdás

podle anglického překladu

Johna Norwella (2015)

do češtiny přeložili

Gábina, Aleš, Matěj, Martin

19. července 2017

Obsah

XII	Rozlišování a bezžádostivost	1
12.1	Ryzí pozornost	3
12.2	<i>Nirguna</i> pochopení	11
12.3	Promluva o oddaném	21
12.4	<i>Vivéka</i> /rozlišování a <i>vairá- gja</i> /bezžádostivost	33
12.5	Sebe-odevzdání	41

12.6	Posloupnost zrození	49
12.7	Zřeknutí se smyslových objektů	63
12.8	Forma času	75
12.9	Poučení o úsilí	87
12.10	Promluva o nejlepším Purušovi	99

Dařaka XII

Rozlišování a bezřádostivost

॥ दशक बारावा : विवेकवैराग्य ॥ १२ ॥

॥ *dařaka bārāvā : vivekavairāgya* ॥ 12 ॥

Discrimination/Vivek and
Desirelessness/Vairagya

12.1 Ryzí pozornost

|| Šrí Rám ||

1. Jen když je váš světský život/**prapanča* řádně plněn u zdroje, jste schopni přijmout rozlišování/*vivék* Skutečnosti/*paramártha*. Můj drahý žáku, „zde“ neupadni do tělesného vědomí a ani se nestaň líným. *(Viz 5.10.4.; řádné plnění světského života znamená dostat se za pět hrubých elementů a navrátit se do zdroje, tj. „Já jsem“. Jedině pak můžete transcendovat poznání a dosáhnout Konečného završení/*para-*

mártha.)

2. Je-li světský život/*prapanča* opomíjen, pak bude vaše *paramártha* pouhým plahočením se a utrpením (protože jste se nevzdali tělesného vědomí). Jakmile jsou světský život/*prapanča* i duchovní život/*paramártha* náležitě udržovány, pak jsi, můj drahý žáku, *vivéki*.
3. Pokud je světský život opomíjen a je prováděna *paramártha*, pak nedostanete k jídlu žádnou „potravu“ (nejdříve pochopte tuto esenciální „potravu“, blaženost „Já jsem“; to je řádná *prapanča*.) Jak pak může žebrák praktikovat *paramárthu*? (Následování *paramárthy* bez pochopení tohoto „Já jsem“ je pouhým žebráním.)
4. Jestliže opomenete *paramárthu* a žijete jen světským životem/*prapanča*, pak budete muset snášet zákon *jamy* (tj. vaši *karmu* neboli osud). Když tělo zemře, toto Nejvyšší bude nuceno snášet utrpení z rozsudku *jamy* (když provádíte činnosti s touhou v mysli, pak vy, kteří jste Nej-

vyšší *átma*, budete muset přijmout další zrození a snášet jeho plody. To je osud neboli rozsudek *jamy*.)

5. Sedí-li někdo líně/nečinně doma (tj. v těle) a neplní si povinnosti vůči svému Mistrovi, pak bude Mistrem bit¹, zatímco tento svět „za“ tomu může pouze přihlížet. (Když přijmete sebe sama za tělo, co pak může tento svět „za“ dělat? Zůstane nepovšimnut uvnitř a bude odsud nečinně přihlížet.)
6. Pak je vaše velikost ztracena a tento svět, který je od „Já“ daleko, se vám bude jen vysmívat

¹Šrí Siddharaméšhvar Maharádž – Obrácení se *džívy* ke Konečnému Završení/*paramárta* je nevyhnutelné. *Mája* tluče každého znova a znova, protože se vždy snaží vést vás směrem k „Já“. Obdržením jednoho či dvou pohlavků od *máji* se moudrá a správně přemýšlející individualita obrátí směrem k „Já“. Zatvrzele smýšlejícím tupcům se od *máji* dostává nespočet pohlavků, v jednom zrození za druhým. Přesto se však nakonec směřování k vlastní formě/*svarúpe* nedá uniknout, a to ani po nesmírném utrpení. Není tedy moudřejší to právě dnes radostně připustit a přijmout?

(tj. v tomto světě trpíme urážkami a užíváme si chválu). *Paramátma* pak musí snášet utrpení svého vlastního *džívy*.

7. *Paramátma* musí následkem toho snášet smrt. Proto byste měli odpočívat uvnitř Boha a provádět Jeho *bhadžan* (řekněte: „Nic nevím“ a staňte se sami Bohem) a tímto způsobem byste měli přijmout Skutečnost/*paramártha* (tj. nejvyšší Význam/Završení), která je uvnitř neustále přítomnou „zkušeností“. (Pak se váš světový život/*prapanča* stane *paramárthou*.)
8. Pouze ten, kdo je osvobozený, zatímco je v *samsáře*, dokáže poznat toto spojení *džívy* a *šivy* (tj. řádné plnění světského života/*prapanča*). A jakmile je toto spojení pozorně prozkoumáno, pak je zde nepřerušené *brahman* (*paramártha*).
9. Když je *puruša* ve světském životě/*prapanča* bdělý, jedině pak pozná *paramárthu*. Pokud však setrvává ve světském životě/*prapanča* a drží se pevně tělesného vědomí, pak není Jeho

paramártha opravdovou *paramárthou*.

10. *Prapanča* i *paramártha* jsou završeny pouze díky nepřetržité pozornosti. Pokud v této praxi selžete, budete podstupovat „nesčetné“ bolesti.
11. Housenka se odhodlá k dalšímu kroku směrem k listu jedině tehdy, je-li si jista, že je v bezpečí. Pokud se i jen obyčejní živočichové pohybují s takovýmto rozlišováním, co lze pak říci o *purušovi*, který zmatečně bloumá sem a tam? (Nejdříve ze všeho ukotvíte pevně svá chodila v tomto „Já jsem“/tj. řádně si plňte světský život/*prapanča*, a pak se pozvedněte – Já neexistuji/*paramártha*.)
12. Mělo by tu být toto pochopení „Já jsem“, a pak by mělo být vypátráno toto nepřetržité *brahman*. Proto je potřeba opustit hypotézy a dohady týkající se budoucnosti.

13. *Puruša*, jenž je velice ostražitý, se těší radosti, ale pokud je lehkomyšlný/nedbalý, pak je zde přítomna bolest. Bez-myšlenkovitost pak vidí tento světský život.
14. *Puruša* je požehnán jen tehdy, když je Jeho síla bdělostí tohoto „vše“. A když je toto „vše“, které se nachází uvnitř tohoto hrubého světa, bezpečně chráněno, pak je tu dokonalá spokojenost tohoto Jednoho *paramátma*.
15. Pokud jste líní řádně rozlišovat, pak zaručeně přijde náhlá rána. Jak pak bude mysl schopna říci: „Nic zde není?“ (Musí být ustanoveno pevné přesvědčení, jinak budete den za dnem upadat do problémů *samsáry*.)
16. Pouze pokud byl ustanoven tento svět „Já jsem“, může zde být rozlišování *puruši*. Proto se ze všeho nejdřív staňte moudřími na základě světa „za“.

17. Pak by měla být prostřednictvím této moudrosti, kdy byly přijaty čirá *sattva guna* a *mula mája*, rozpoznána Skutečnost. Prvním krokem je zanechání směsice *gun* uvnitř hrubého světa. Měl by být pozorován svět „za“.
18. Pokud člověk neprovádí toto neustálé zkoumání „všeho“ a není-li zlomen koncept mysli, že je někým, zůstává pouze jedincem a jeho pochopení přináší jediné dohady/pochybnosti.
19. Pochopíte-li však, že všechno, co je viděno, je totožné s tímto „vše“, pak jste řádný žák, *vivéki*. Ten, kdo je bezžádostivý, vidí v tomto světě tužeb pouze čistou *sattva gunu*.
20. Když dovednost vědění touží pouze po tomto „vše“, pak se bezmyslenkovitost může stát Svou Skutečností. Je to díky schopnosti vědění tohoto *puruši*, že je ochraňována úcta k *paramátman*.

Tímto končí 1. kapitola 12. dášaky knihy

Dásbódh s názvem „Ryzí pozornost“.

Překlad z angličtiny – Gabriela Adámková 2017

12.2 *Nirguna* pochození

|| Šrí Rám ||

1. Zastavte se a naslouchejte, milí lidé, kteří jste vstoupili do této *samsáry*. Zastavte se, milé ženy a milí muži a buďte bez žádostí. Zastavte se a s ryzí *čittou* pochopte tuto podstatu, která se nalézá uvnitř.
2. Proč by měla tato *vásána* cokoli říkat? (*Vásána* chce pouze být. Nemusí nic víc říkat.) Proč

si představovat něco, co je samo pouhým výtvořem představivosti (*kalpanā*)? Protože potom ve tvém vnitřním prostoru nebudou neustále, tak jako vlny, vyvstávat „mnohé“ způsoby a „mnohé“ věci.

3. „Měl bych jíst ta nejlepší jídla; měl bych zakoušet jen ty nejlepší plody svých minulých činů; měl bych být zkrášlen těmi nejkrásnějšími šperky a doplňky a měl bych nosit ty nejlepší oděvy.“ Jakmile mysl uvažuje tímto způsobem, měli byste pochopit tuto „věc vše“. (Nejlepší je totiž ve skutečnosti ona „bez-myšlenková“ *svarūpa*. Touží snad po některé z těchto věcí? Na podobné myšlenky vznikající ve vaší mysli musíte zapomenout a díky tomu budete schopni pochopit a poznat toto „vše“.)
4. Má-li vaše mysl takovéto tendence a záměry, potom Skutečnost, ba dokonce ani tato „věc“, nemohou být nalezeny. Potom, zatímco se snažíte získat to nejlepší, přijde náhle to nejhorší. (Jakmile chce mysl jen to nejlepší, potom je člo-

věk zapleten do tělesného vědomí a mysl chce neustále něco „lepšího než tohle“. Kvůli takovému přístupu nemůže být to, co je opravdu „nejlepší“, tedy Já, nikdy nalezeno.)

5. Ono Jediné (tedy *brahman*) má radost a to druhé (tedy *džíva*) má bolest, protože v tomto světě funguje na základě smyslového vnímání. Potom se pro něj stává všechno zmatené a vyčerpávající a nakonec se všechno svede na řízení osudu.
6. Chybou bylo to, že nebylo vynaloženo potřebné úsilí, a proto jste nedosáhli Skutečnosti. Tato stvořená „věc“ by neměla znát vaše chyby a nectnosti. (Aby byla tato „věc“ pochopena, musíte se zbavit všech nectností a zlovyků. To je pravé úsilí.)
7. Když onen *puruša* nezná své vlastní Já, potom zná jen mnoho ostatních věcí. A proto kvůli tomu, že opustil jednotu, objevil se svět utrpení.

8. Jakmile je mysl plná záměrů, tak nemůže pochopit tuto *nirgunu*, ba dokonce se nemůže chovat ani jako toto „vše“. Kvůli její hlouposti vznikají v tomto světě „mnoha“ myšlenek roztržky.
9. Potom se tato Skutečnost čím dále tím více hádá a kvůli útokům a odvetám vzniká jen únavné strádání. (*Randžit Mahárádž: Takový člověk říká: „Jednou mu to oplatím a udělám mu to, co udělal on mně.“*) Není-li vynaloženo odpovídající úsilí, dokud nepřijde pochopení, je tu jenom utrpení a boj.
10. Člověk by se neměl ke svému Já chovat tímto způsobem a tento svět „mnohého“ by měl být náležitě prozkoumán. A proto je nutné, aby *puruša* dosáhl jasného pochopení.
11. Toto „slovo“ by mělo být prozkoumáno; tento vnitřní prostor by měl být prozkoumán. Ti, kteří jsou pozorní, ba měli pochopit tuto „věc“ a ono Jediné. Ale řekni mi, co může pochopit mysl, která je plná egoistických záměrů?

12. Taková mysl jen obviňuje druhé a zaujímá různá stanoviska. A proto, když se s takovýmto světským přístupem pokusíte uvnitř „mnohého“ poznat ono Jediné, stane se ono Jediné světským.
13. Uvnitř tohoto hrubého světa se nalézají to nejlepší, a sice čiré poznání. Avšak toto nejdokonalější Jedno chce někým být a chce něco říkat, a tak začne souhlasit s tímto světem. (A potom máte tak mnoho názorů a konceptů a považujete je za skutečné.) Když však nesouhlasíte s pomlouvačnými řečmi tohoto světa, stanete se onou přirozenou *svarúpou*.
14. Nerespektuje-li *múla mája* své vlastní já, potom tu žádné „tam“ nemůže zůstat. Ona *připomínka se roztránila na „mnohé“ myšlenky a člověk ztratí společnost Jediného. *(To, co tu zůstane i poté, co bylo vše znegováno – Já bez já.)

15. Když tento *puruša* „mluví“ Pravdu a pohybuje se s Pravdou, potom má úctu Sám k Sobě. Tehdy jsou spravedlnost i nespravedlnost chápány jako ona přirozená *svarúpa*.
16. Dokud *puruša* považuje tento svět za pravdivý, tak nemůže trpělivě a vytrvale provádět *vivéku*. Kvůli tomu jednota/klid přichází a zase odchází. (Tedy je tu kolísavá mysl.)
17. Vůně vzácného *santalového* dřeva* se nemůže projevit, dokud jím netřeme o plochou podložku. Jinak se *santalový* strom může jevit úplně stejný jako ostatní „mnohé“ stromy. (Toto tělo „vše“ je jako vzácný *santalový* strom a potřebuje být třeno prostřednictvím uctívání. Ale místo toho si ceníme „mnoha“ různých těl a toto tělo „vše“ ignorujeme.)
18. Dokud není nejlepší *guna* pochopena, tak jsou toto *paramátma* i toto „já jsem“ přetvořeny na mnohé různé věci. A jakmile je tato nejlepší *guna* pochopena, dojde k pročištění tohoto

vnitřního prostoru světa.

19. Je-li vnitřní prostor pročištěn, objeví se vnitřní štěstí. Protože je-li tu radost poznání, tak se mysl obrátí a nehledá už smyslová potěšení. (*Randžit Mahárádž: svět jde na východ, ale Mistr vás vede na západ.*)
20. Když se k tobě Pán světa přiblíží, co by potom mysl ještě chtěla? Avšak pamatuj na to, že i když by tento soulad se „vším“ měl být ochraňován, je to stále jenom *mája*.
21. Kamkoli je Skutečnost zasetá, tam i *vzklíčí. Ale člověk musí být schopen přijmout odplatu za vše, co vykonal. (*Musíš snášet důsledky karmy, kterou sis v nevědomosti vytvořil. Ať to, co má přijít, přijde, a to, co má odejít, odejde.*) A když je tato esence získána, stane se roztráštěná mysl touto nepřetržitou *svarúpou*. **(Vložíš-li Skutečnost do „mnoha“ forem, potom se bude jevit jako „mnoho“ forem. Když Ji vložíš do bezforemného, bude bezforemnou.*

Kam ji vložíš, je jen na tobě.)

22. Když je díky bez-myšlenkovitosti vytvořen tento vnitřní svět, tvé štěstí vzroste. Potom jsou tato *odpověď i odpověď na tuto odpověď jedno a totéž. *(„Já jsem“)
23. Máš v sobě jak bez-myšlenkovitost, tak i tento svět „mnoha“ myšlenek (tedy jsme toto „já jsem“ a osvobození i spoutanost je jen v našich rukách). „Tady“ bys neměl vůbec „mluvit“ s tímto hrubým světem a tvá mysl by se tomu měla učit minutu co minutu. (*Randžit Mahárádž: Hlídejte svou mysl. Ptejte se – proč ke mně přišla tahle myšlenka?*)
24. Stane-li se *sádhakovi*, že se setká s pokřivenou myslí a se stavem „daleko od *átma*“ a on není už schopen to déle snášet, měl by pomocí *mouny* (setrvávání v mlčenlivosti) toto místo (mysli) opustit. (Jakmile pochopíte, že tu nic není, bude tu vše, ale teď už nebudete chtít nic zakoušet a kazit si svůj stav; proč potom pře-

mýšlet a vytvářet si představy?)

25. Víte-li, jak nakládat s věcmi tohoto světa, ale nevíte, jak zakoušet vnitřní prostor, potom se tato Skutečnost, která je prostá jakékoli tělesné připoutanosti, jeví jako ubohý žebrák v *práně*.
26. Potom je jisté, že vás navštíví smrt. A proto by měla být ochraňována bez-myšlenkovitost. Protože dokonce i toto „já jsem“, které k vám přišlo díky *vivéce*, je stále jen *mája*.
27. Jsou-li ono veliké a ono malé jedno a totéž (*tedy brahman a džíva*), jste-li vy a druzí jedno a totéž, jsou-li svět „za“ i tento svět jedno a totéž, je-li méně i více objektivity jedno a totéž, je to díky bez-myšlenkovitosti. (*Tedy přišlo pochopení.*)
28. Díky bez-myšlenkovitosti se člověk dostane do stavu bez myšlenek. Díky bez-myšlenkovitosti neexistujete. Takže zkrátka a dobře – co by měla Skutečnost někomu říkat? (*Je-li tu pouze*

Jedno Jediné, k čemu jsou myšlenky na něco jiného?)

29. A proto by tu měl být tento „příběh“ Pána/*hari* a moudrá *rádžakarana* (viz 11.5), protože bez tohoto poznání by bylo toto „vše“ zapomenuto a ztraceno.
30. A když se toto *paramátma* stará jen o světské poznání, potom je toto čiré poznání zapomenuto a ztraceno. Koho se potom budete ptát na poznání *brahman*? (Je-li toto poznání ztraceno, jste ztraceni i vy, ale *Randžit Mahárádž* řekl: Na tomto světě jste jen vy sami, tak mi řekněte – odkud vám přicházejí odpovědi?)

Tímto končí 2. kapitola 12. dášaky knihy Dásbódh s názvem „Nirguna pochopení“.

Překlad z angličtiny – Martin Vinkler 2017

12.3 Promluva o oddaném

|| Šrí Rám ||

1. Uvnitř země (tj. hrubého elementu jmen a forem) se nachází tento svět „všeho“ (tj. svět „za“, kde jsou jména a formy rozpuštěny). Toto „vše“ a rovněž tato Skutečnost by měly být pochopeny skrze rozlišování/*vivéka*. *Vivékou* se míní důkladně pochopit tento svět a svět „za“.

2. Abychom skutečně pochopili tento svět, je zapotřebí držet se ve společnosti vědění (tj. zapomenout na vše; toto je důsledně prováděná *prapanča/světský život*). A abychom skutečně pochopili podstatu tohoto světa „za“, potřebujeme *satgurua* (tj. důsledně provádět *paramárthu/Skutečnost*).
3. Proč je tu přítomna potřeba jít za *satguruem* a na co bych se Ho měl zeptat? Nebyla-li pochopena bez-myšlenkovitost, měli byste jít za *satguruem*. A poté, jakmile je zde pochopení Jednoho jediného/toho, kde není přítomno nic dalšího neboli přesvědčení, že tu v celém stvoření není nic jiného než toto Jedno, pak je tento „příběh“ mezi *prakrti* a *purušou* rozpuštěn. (*Maharádž*: „Nedokážete zabít sebe sama... proto je zapotřebí *Satguru*.“)
4. Co je to tento „příběh“ *prakrti* a *puruši*? Kdo je Bůh a kdo jsem já? Abyste pochopili tyto otázky, musíte znova a znova zkoumat tento „příběh“.

5. Kdo je tento významný Bůh u zdroje (*múla prakti/puruša*) a kdo jsem já, oddaný? Abyste to pochopili, nejdříve by tu měla být **pančikarana* *(tj. prozkoumání a rozpuštění pěti velkých elementů, které se smíchaly jeden s druhým. To značí objektivizaci, tedy vytvoření tohoto hrubého světa.) a poté opakované rozjímání nad významným tvrzením *védánty* – Ty jsi To (*Tattvasmi*).
6. Ovocem toho, když prozkoumáte a rozpustíte pět elementů/*pančikarana*, je toto „vše“. Následně, díky hlubokému přemýšlení a rozjímání nad tvrzením „Ty jsi To“, byste měli rozpoznat tuto tichou a věčnou *svarúpu*. Pokud chcete vědět, kdo jste, měli byste pátrat po bezmyšlenkovitosti čirého poznání a přijmout ji.
7. Jakmile přijmete tuto bezmyšlenkovitou esenci, pak tu tento „objekt“ (tj. *ne-esence*) není a zůstává tato věčná esence. Proto by měly být u zdroje rozpoznány **příčina* (*ne-esence tohoto „Já jsem“* je příčinou všeho, co je viděno a vní-

máno) a tento Bůh (tj. *puruša*). *(*Vásana* – touha být smíchána s *vritti* – poznání/vědění, neprojevené tři *guny* a pět elementů jsou touto příčinou/tj. *múla májou*; viz 9.8.13)

8. Je tu tato tichá *svarúpa*, toto hybné „vše“ a tato nečinná „mnohost“. Pokud jsou zde ale tyto „mnohé“ nečinné formy a jména způsobené rozpínající se *májou*, pak nebude toto dokonalé a tiché „Já“ uvnitř hybného „vše“ poznáno.
9. Měli byste pátrat po *parabrahman* a prostřednictvím *vivéký* učinit svou pouť skrze tři světy (tj. tři stavy – bdění, snění, spánek; *guny* ponechat stranou.) Proto ten, kdo má sílu zkoumání, by měl odhodit to falešné pomocí bezmyšlenkovitosti.
10. Ten, kdo má sílu zkoumání by měl přijímat to, co je skutečné, zanecháním toho falešného (negací nakonec dojdete k „Já“). Poznejte, že vše je formou *máji* a že *mája* je falešná. (*Maharádž*: „Nic z toho, co je viděno a vnímáno, neexistuje,

a přesto On je zde).

11. Těchto pět elementů je *májou* a ta je iluzorní a bude zničena. Všech osm těl *pindy* (hrubé, jemné, kauzální, superkauzální) a rovněž *brahmáundy* tudíž podléhá zániku.
12. Vše, co je viděno, shnije. Vše, co se narodí, zemře; a vše, co je vytvořeno, bude zničeno; protože se jedná o formu *máji*.
13. Vše, co vyroste, zanikne. Vše, co přijde, jednou odejde. V době rozpuštění (neboli na konci představivosti/myšlenek) pozře jeden element ten předchozí (země se stane vodou a méně objektivní, pak se voda stane ohněm a je zde povědomí o něčem mimo vás, pak se oheň stane větrem a je tu pouhé bezusilovné vědění; vše, co přichází, tak přichází a vše, co odchází, tak odchází; a nakonec skončí i toto poznání.)
14. Když je zničen nositel těla, je tu toto bezmyšlenkovité *paramátma* uvnitř vždy-přítomné

„zkušenosti“. Pak tu není žádný člověk (není tu pocit „já mám toto tělo“), tak jak zde může být sperma? (Konceptualizace zmizela a je tu pouze Jedno jediné; tvůrčí proces zanikl díky pochopení, viz 17.8.27,28)

15. Potom zde není žádná potrava, tak jakpak by zde mohlo být sperma? Pak tu nejsou žádné rostliny, jak by tu mohla být potrava? Když tu poté není ani země, jak by tu mohly být rostliny? (Jak by zde mohlo být individuální *pinda*/tělo a *brahmánda*/univerzální tělo, když tu je pouze To, co je mimo myšlenky?)
16. Potom zde není žádný element vody a takéž ani element země. Bez elementu ohně tu není voda. A bez větru zde není oheň. Proto byste měli poznat element větru (tj. „zde“, kde je touha/*vásana* být a *vritti* – poznání/vědění a neprojevené *guny* a elementy. Tato *svarúpa* je samozřejmě vždy přítomná).

17. Jak by mohl existovat vítr bez *antarátma* (tj. nebe/*puruša*)? (Toto *antarátma* se objevuje jakožto Svědek této vyvstalé změny. Jsou nerozpletitelně propojeny, a tak, když odejde jeden, odejde i druhý). Jak by mohla existovat změna v neměnném? Proto pochopte toto čiré poznání! (Rozpuštění díky rozlišování/*vivék*).
18. V tomto neměnném *brahman* neexistuje země, voda, oheň, vítr, *antarátma* a ani žádná změna (*žádná objektivizace a tudíž žádný Svědek*).
19. Neměnné a *nirguna* jsou kvality této věčné *svarúpy*. A tento osmidílný projev je naprosto zničitelný.
20. Poté, co pochopíte, že toto zničitelné bylo *paramátma*, které jste vnímali smysly, pak je tu pouze Skutečnost a neexistence se stane neexistující (*jako probuzení ve snu*). Když pochopíte rozdíl mezi esencí a ne-esencí, přinese to skutečnou spokojenost.

21. Když je bez-myšlenkovitost pochopena pomocí rozlišování/*vivék*, pak se mysl stane touto esencí. A díky bez-myšlenkovitosti bude esence pevně ukotvena.
22. To je věčný Bůh, *nirguna*. Takové pochopení musí být vstřebáno uvnitř vašeho vnitřní prostoru. Je-li pochopen Bůh, měli byste nyní pochopit, kdo jste vy.
23. Pokud chcete pochopit, kdo jste, pak je nutno prozkoumat elementy hrubého těla. Toto hrubé tělo přináší pocity „já“ a „ty“.
24. Jestliže pátráte skrze toto hrubé tělo, objevíte toto „vše“. Toto je „Jáství“, ale není to nic, co lze spatřit. Jakmile je toto pochopeno, budou pocity „já“ a „ty“ uvnitř těchto hrubých elementů docela rozpuštěny. (Když vidíte hrubé tělo, pak jsou zde pocity „já“ a „ty“, tj., mnoho oddělených individuálních těl; když však pochopíte toto „vše“, je tu pouze pocit „Jáství“, tj., všudypřítomné „Já jsem tam“).

25. Jak můžou přetrvat pocity „já“ a „ty“, jestliže je každý hrubý element zničen v tom předchozím a tento viditelný objekt (tj. „svět“ všeho) se rozplynul? Vskutku, je tu pouze Jedno Jediné dokonalé „Já“.
26. Jakmile je tu *pančikarana*/prozkoumání a rozpuštění pěti hrubých elementů a následně je rozjímáno nad významným prohlášením (*tattvamasi*; Ty jsi To), jste tímto „Já“. Tímto způsobem byste se měli odevzdat skrz naprosté odtažení se.
27. Je-li hledán zdroj Boha a oddaného, pochopíte toto „vše“. Po oddělení od omezeného konceptu „já jsem“ je zde toto čiré poznání *átma*, jež je mimo jakýkoliv omezený koncept.
28. Toto „Jáství“ Skutečnost potopilo/utlumilo, ale nyní, díky rozlišování/*vivéka*, tato oddělenost zmizela. V tomto stavu bez myšlenek/*unmana* je dosaženo toto „místo“ *nivritti*.

29. Toto poznání „Já jsem“ končí ve *vidžáně* a jakmile bylo dosaženo toho, na co bylo meditováno, meditace skončila (meditovali jste na vlastní „Já“ a to vytvořilo trojici meditující, meditace a objekt meditace). Pak tato „věc vše“, příčina a následek byly řádně pochopeny a odhozeny.
30. Zrození a smrt odešly. Hřích tělesného vědomí byl zničen a útrapy *jamy*/boha smrti zmizely.
31. Rituály, pravidla a omezení tohoto světa byly vykořeněny a díky bezmyšlenkovitosti bylo získáno osvobození. Jakmile byla „věc vše“ pečlivě proseta/rozebrána, smysl života byl dosažen.
32. „Mnohé“ pochybnosti byly odstraněny a tyto prázdné poutě skrz tento svět plný strachu byly ukončeny. Díky rozlišování poznání byl tento svět „vše“ očištěn.
33. Toto poznání je jak služebníkem padlého, tak služebníkem čirého (tj. poznání je základnou

tohoto světa „mnoha“ forem a rovněž prostředkem, skrze který funguje Skutečnost). Toto poznání čistí tento svět tělesného vědomí a přináší do mysli „zkušenost“ „Já jsem“.

Tímto končí 3. kapitola 12. dášaky knihy Dásbódh s názvem „Promluva o oddaném“.

Překlad z angličtiny – Gabriela Adámková 2017

12.4

Vivéka / rozlišování a *vairá-* *gja* / bezžádostivost

|| Šrí Rám ||

1. Můžete mít v životě veliké štěstí, ale když nevíte, jak si ho užít, potom vás toto štěstí opustí. Je to podobné jako v případě, kdy je tu bez-

žádostivost/*vairágja*, ale není přítomno rozlišování/*vivéka*.

2. Střety a roztržky přinesly člověku mnohá trápení, a on šel proto za Mistrem a ponořil se do Jeho učení. Potom přišla bezžádostivost/*vairágja* a on začal naslouchat tomuto „já jsem“ a vnímat toto „vše“. (Tedy tato „zkušenost“ přišla v okamžiku, kdy se vzdal světa „mnoha“ forem.) (*Maharádž*: Proč asi tolik světců pochází z Indie? Protože tu je tolik utrpení.)
3. Kvůli „mnohému“ utrpení a soužení v této svět-ské existenci a „mnohým“ těžkým životním situacím a tragédiím opustí člověk *samsáru* a na krátkou dobu se dostane do tohoto stavu.
4. V něm je osvobozen od starostí a strachu, protože unikl své závislosti na ostatních. Zbavil se tohoto trápení a ulevilo se mu, tak jako se uleví člověku, který je vyléčen z těžké nemoci.

5. Ale člověk nesmí znovu zdivočet a poklesnout zpět. Nesmí se z něj opět stát paličatý vůl. (Teď, když přišla *vairágja*, by si člověk měl neustále procvičovat *vivéku*, měl by se stávat čím dál tím více všeprostopujícím a neměl by už poklesnout zpět na úroveň zmateného tělesného vědomí.)
6. Ale pokud *vairágja* postrádá *vivéku*, tak opět přijde jen nezřízenost a následné útrapy vyvolané *a-vivékou* (*ne-rozlišováním*). Potom kvůli tomuto prázdnému světu plnému „mnoha“ věcí jsou *vairágja* i *vivéka* ztraceny. (*Vairágja* nemůže být pěstována bez neustálé *vivéky*, tedy bez postoje „nic není skutečné“.)
7. Potom není náležitě prováděna ani *prapanča* ani *paramártha*. (Správná *prapanča* znamená překročit pět elementů a být tímto „vším“ a správná *paramártha* znamená být za tímto „vším“.) A tak se kvůli „mnohým“ touhám stane váš život prázdným a nesmyslným. A kvůli *a-vivéce* způsobujete svému Já jen problémy a trápení.

8. Na druhé straně, pokud se člověk vyžívá jen v prázdném poznání (tedy provádí *pouhou pseudo-vivéku*), ale *vairágja* v něm dosud neuzrála, je jako vězeň, který se za mřížemi chvástá svými zločineckými úspěchy.
9. Jakmile toto poznání postrádá *vairágju*, potom je ono *paramátma* pouhým prázdným a zbytečným egem. A nenasytnost a pokrytectví, které je s tím spojeno, přináší spoustu trápení.
10. Potom člověk není o nic lepší než pes, kterého uvázali, ale on dál hlasitě štěká. Pak je tu kvůli sobectví jen hněv a zármutek a kvůli pýše je tu jen žárlivost na spousty druhých lidí. (*Mahárádž*: Když člověk nemá nic a vidí někoho sedět na zadním sedadle velikého auta, měl by si říci: „To já tam sedím.“)
11. Chybí-li jedno či druhé (z dvojice *vivéka* – *vairágja*), tak musí utrpení tohoto tichého a klidného „jediného“ zákonitě pouze narůstat. (Potom je naše *vairágja* pouhým útekem z domu,

abychom se vyhnuli světským problémům, a *vivéka* je jen intelektuálním pochopením, které není založeno na skutečné „zkušenosti“.) Takže teď velice pozorně naslouchej (tedy vzdej se všech konceptů) a objeví se skutečné spojení *vairágji* a *vivéky*.

12. Díky *vivéce* („Nejsem toto tělo“) je ono „Jediné“ uvnitř tohoto vnitřního prostoru osvobozeno ze svého vězení v těle a díky *vairágje* (tedy „Nechci nic od tohoto světa“) je Jeho světský život/*prapanča* zredukován (tedy přišlo poznání). A zanikne-li rozlišení „vnější – vnitřní“ a On je svobodný a otevřený, potom se stal *jogínem*, který je naprosto odpoutaný.
13. A proto, když se Jeho „řeč“ a Jeho činy začnou samovolně dít na pozadí Jeho neustále bdělé mysli, dívá se v údivu na Své vlastní konání.
14. Takový člověk nemá zájem o nic, co se děje ve třech světech, protože jeho neochvějná *vairágja* je v něm bezpečně zakořeněna. Takový člověk

se pevně drží *vivéky* (protože nic není skutečné) a začne se neomezeně rozšiřovat.

15. Takový člověk zpívá láskyplně tuto „píseň“ *hariho* (*harikīrtana*) a hraje k tomu dokonale harmonicky a oddaně na činelky/*tál*. Takový člověk miluje uctívání/*bhadžana*, které vyvěrá z jeho nitra. (Činelky/*tál* a zpívání *bhadžanů/bhadžana* jsou synonymem uctívání. *Siddharáméšvar Mahárádž* vysvětloval, že jejich skutečným významem je, abychom si připomínali svou pravou přirozenost/*svarúpu* a neustále v ní, ať už provádíme jakoukoli činnost, přebývali.)
16. A jedině potom se v našem nitru probudí opravdová *vivéka* a my kráčíme po cestě Pravdy. Díky tomu není tato „řeč“ narušena a je tu společenství s *nirgunou*.
17. Pokud kráčíte po této cestě Pravdy a *přijímáte vše, co vám svět přináší, potom se k vám Pán světa (*jagadīša*) velmi přiblíží. (Potom pocítíte,

že On, tedy onen Poznávající, přestože je ve vás stále skryt, je velice blízko.) A proto, jakmile je tu toto spojení s „já jsem“, měl by člověk pochopit ono Jediné uvnitř všech. *(Ať přijde cokoli, co má přijít, já jsem vždy Sám Sebou.)

18. Horlivá *vairágja* a odpoutanost přinášejí poznání *nirguna brahman*. Ony jsou vaší posvátnou koupelí a vaší modlitbou. A jsou také skutečným uctíváním/*bhadžanem* Boha a pravou, záslužnou cestou.
19. *Brahman* je ovocem této *vivéky* a *vairágji*. Ale kdo má pouze *vairágju*, ten je jenom zarputilý hlupák. (Jako toulavý mnich, který opustil ve zlosti svou rodinu)² a dokonce i vaše „slovní“

²*Randžit Mahárádž* vyprávěl tuto příhodu, která se mu stala, když chodil po Indii jako *sanjásin*: Jednou jsem potkal starého mnicha, který se mě zeptal, zda jsem ženatý. „Ano, jsem a mám dvě děti“, odpověděl jsem, i když to nebyla pravda, chtěl jsem totiž zjistit, o co mu jde. A mnich mi řekl: „I já jsem býval ženatý, ale odešel jsem ve zlosti od rodiny a od té doby toho lituji“. No a já jsem mu odpověděl: „Ve skutečnosti nejsem

poznání (tedy *saguna brahman*) bude působit v porovnání s *nirguna brahman* fádně a zbytečně.

20. Má-li tedy člověk *vivéku*/rozlišování i *vairá-gju*/bezžádostivost, je to opravdu veliké štěstí (*mahadbhāgya*). *Rámdás* (tedy služebník *Rámy*) říká: „Takový člověk je ctihodný *sádhu* a Znalec *Brahman*.“

Tímto končí 4. kapitola 12. dašaky knihy Dásbódh s názvem „Vivéka/rozlišování a vairá-gja/bezžádostivost“.

Překlad z angličtiny – Martin Vinkler 2017

ženatý a nikdy ničeho litovat nebudu, protože můj Mistr je neustále se mnou.“

12.5 Sebe-odevzdání

|| Šrí Rám ||

1. Měli byste poznat, jak „psát“ tento „příběh“ správně. Pak bude zformována tato spojovací linka (tj. *čirá sattva guna*), která proudí uvnitř nezničitelného *puruši* a tvůrčí matky (tj. *prakṛti*) a toto „slovo“ (tj. „Já jsem“) bude „vyřčeno“. Jakmile je toto „slovo“ „vyřčeno“ a udržováno, pak je zde nepřetržitá harmonická skladba (*kamkoli jdu a cokoliv vidím, tak vidím sebe sama*).

2. Díky této rozmluvě/projevu „Já jsem“ tu jsou „mnohé“ *Védy, šástry, purány* a „mnohé“ básně. Pokud jsou však tato různá písma jen dokola papouškována, nejsou ničím jiným než „mnoha“ jmény a formami.
3. Jakmile se snažíte spatřit toto nezměrné *paramátma*, přicházejí vám do cesty „mnozí“ *rišijové* se svými „mnohými“ názory. Pak jsou zde různé jazyky i psaná díla této iluze s četnými chybami a nedostatky (pokud se vy, tato Skutečnost, snažíte poznat Sebe sama, pak vytváříte něco jiného).
4. Poté existují rozdíly a rozdělení, chvalořečení z písem a rovněž zvěsti i vzpomínky; pak tu jsou životní etapy ve spodním pekle a životní etapy v horním nebi; pak jsou zde v těchto ochablých, pošetilých masách exkrementů s „mnoha“ jmény také úcta, arogance i kompozice slov.

5. Potom je tu „mnoho“ stavů a vztahů; „mnoho“ tříd různých individualit a „mnoho“ zběsilosti a kolizí; poté jsou zde „mnohá“ přátelství, sliby a prohlášení učiněná nespočetným množstvím tvarů, jimž byla udělena jména.
6. Pak v tomto bubnu potaženém kůží převažuje únavné lamentování, jelikož spěje ke svému zániku; poté jsou v tomto „naplněném rámu“ mnohé úmorné události; následuje bědování, zarputilost, utrpení i bití. Poté tu jsou hrdinské činy a události a tyto legendární písně; je tu „mnoho“ projevů úcty i arogance, „mnohá“ tvrzení a místa; „mnohé“ odchylky, překážky a omezení a rovněž „mnoho“ forem zábavy a hry.
7. Tento nepřetržitý, hluboký zvuk „já jsem“ je nutné vypátrat uvnitř těchto čtyř řečí. Jen odhodte své koncepty a naslouchejte a tyto „mnohé“ kategorie se stanou touto řečí *para* (tj. původní „řeč“).

8. Je zde řeč *para* neboli inspirace „já jsem“; *pašjanti*, nepřetržitý zvuk (myšlení se odehrává, ale nic ještě nebylo jasně formulováno); *madhjana*, zformovaný zvuk (myšlenky nabývají tvar a vy máte potřebu to říci) a uvnitř čtvrté řeči, *vaikhari* (když vyřknete slova), je toto „slovo“. Z této čtvrté řeči, *vaikhari*, se objeví „mnoho“ slov, ale všechna tu jsou díky tomuto drahokamu slov, „slovu“ „já jsem“.

9. V tomto „slově“ jsou přítomny hlásky *a-*, *u-*, *m-* a tento „půlkruh“ se skrytým významem. To je důvod, proč se nazývají *, „tři a půl“ a následně, na druhé straně tohoto *AUM*, přichází 52 písmen. *(*Aum* sestává z tří písmen a z půlkruhu, který pak prezentuje tečka nad symbolem *aum*. Toto je nepřetržitá spojovací linka neboli „slovo“, které musí být pozorně „napsáno“. Pozorným psaním se míní zanechání všech těchto slov vytvořených z 52 písmen a zformování tohoto jednoho „slova“ prostřednictvím vědění.)

10. Kvůli 52 písmenům tu jsou různá jména a uvědomění si pocitů a emocí; jsou zde různé tance a všemožné rytmy; díky 52 písmenům je zde nespočet významů a poznání hrubých elementů a rovněž jejich zkoumání.
11. V elementech existuje hlavní element, prostor, a ten by měl být poznán jako čirá *sattva* nebo půlkruh (*viz Óm*). A tento půlkruh neboli velký element je rovněž nazýván *mula mája* (*tato mula mája je poznávána mula purušou*).
12. Kvůli tomuto velkému *brahman* uvnitř tohoto malého *džívy* je zde „mnoho“ hrubých elementů. Protože On se smíchal uvnitř všech těchto osmi těl. On se objevuje díky větru této osmidílné *prakrti* a On pak zaniká (On zapomněl na Sebe sama a objevuje se jako Svůj odraz, tj. *prakrti* neboli poznání; a toto poznání je přerušeno, objevuje se, když jste vzhůru a je zničeno, jakmile usnete. A mezi tím je tu objektivní svět vytvořený z hrubých elementů.)

13. Když zmizí vítr, neznamena to, že zmizí nebe. Stejně tak, pokud zmizí *mula mája*, toto nezničitelné *parabrahman* je tu pořád. To byste měli pochopit na základě odhození těchto osmi těl (čtyři těla *pindy* a čtyři těla *brahmánandy*).
14. *Brahmánanda* a *pinda* byly vytvořeny a budou rovněž zničeny. Oddělení se od nich je bez-myšlenkovitostí *vivéky* a to je ryzí *brahman*.
15. Objekty jsou inertní/nečinné, *átma* (*antar átma*) je pohybující se a toto ryzí *brahman* je nehybné. Neustálým zkoumáním se toto inertní/nečinné a toto pohyblivé *antar átma* rozplynou a zůstává ryzí *brahman*.
16. Objekty, tělo a řeč a toto „já“ vytvořené myslí, toto vše náleží pouze tomuto bez-myšlenkovitému Bohu. Toto znamená, že inertní/nečinné se vzdalo/odevzdalo“.
17. Hybný konatel je tímto Pánem světa (*antar átma, puruša*) a dokonce i *prána* je Jeho sou-

částí. Náleží-li *prána* tomuto *purušovi*, pak tu pro „vás“/individualitu není žádné místo. (Když vše zapomenete a stanete se tímto poznáním, pak splynou *prána* uvnitř a vítr vně v jednu hybnou formu). (*Siddharaméšvar Maharadž* říkal: „Ani dech uvnitř a vítr vně vám nepatří, náleží Bohu; nemohou náležet oběma).

18. Toto je odevzdání hybného a je to Jeho „píseň“ (tj. vědění) a pozornost této „řeči“. Pak je konatelem tento Bůh a vy neexistujete.
19. Když je tato plynoucí řeka zanechána, stejně jako necháte odejít snovou formu, je zde bezforemný, nehybný Bůh. Měli byste poznat tuto formu odevzdání.
20. Není-li „tam“ vůbec žádný pohyb, jak byste mohli být nalezeni u zdroje? Takovéto rozlišování/*vivék* se nazývá odevzdání se nehybnému.

21. Jakmile v těchto třech formách odevzdanosti neexistujete, není tu „nic dalšího“. Když neexistujete, nikde nemůže být „jáství“.
22. Jsou-li zde jen dohady a domněnky, vašim pochopením budou pouze tyto dohady a domněnky. A je-li tu pouze bezmyšlenkovitost, pak bude vašim pochopením bezmyšlenkovitost. A pokud nyní díky této „řeči“ pochopíte podstatu tohoto hrubého projevu, budete tišší (Maharadž říkal: „Ticho je stav... není skutečný.)

Tímto končí 5. kapitola 12. dášaky knihy Dásbódh s názvem „Sebe-odevzdání“.

Překlad z angličtiny – Gabriela Adámková 2017

12.6 Posloupnost zrození

|| Šrí Rám ||

1. *Brahman* je čiré a nehybné. Je věčnou podstatou, nemá žádné touhy a je neposkvrněné. Je přirovnáváno k obloze, pronikavé, hutné a prázdné.
2. *Brahman* nic nekoná a nic si nedrží. Neexistuje pro Ně ani zrození ani smrt. „Tam“ není ani vědění ani nevědění, protože Ono je za nulou/za

nicotou.

3. Není vytvořené a nelze Ho zničit. Nevstoupilo do bytí, ani nikam neodchází. Pro toto Jediné, které je za *májou*, neexistují žádné hranice, protože Ono je čirým poznáním.
4. Poté ale vyvstane touha/*sankalpa*. Potom by toto *Brahman* mělo být označováno jako Pán se šesti kvalitami nebo jako Pán, který je napůl mužem a napůl ženou (*puruša/prakrti*).
5. Je Pánem tohoto „vše“ a Znalcem tohoto „vše“; je Svědkem, je vnímajícím, je plný poznání. Toto *paramátma/paraméšvara*, které je za tím vším, je potom „životem tohoto světa“ (*tím, kdo je dárce života, Bohem*) (*tedy múla mája*) a oním skrytým *múla purušou*.
6. Tato Skutečnost i tato *múla mája* jsou obě v oněch „mnoha“ *gunách*. Ale kvůli tomu, že pozornost byla zaměřena směrem ven, došlo k explozi těchto *gun* (*tedy k procesu objektivizace*

– k vytváření mnoha objektů). Pochop však, že je to *mula mája* (a nikoli *Skutečnost*), z níž vytrysklo toto hrubé stvoření, zformované ze tří *gun*. (Spal jsi, nic tu nebylo a tys byl ponořen Sám v Sobě. Potom ses probudil – „Ó, já jsem tady! – nebo – „Ó, On je tady!“ To byl stav, kdy tu byl prostor a poznání, ale svět se dosud neobjevil. Potom sis pomyslel „Jé, dneska musím udělat tohle a vidět tamto.“ A v tu ránu se zjevil svět. Došlo k explozi *gun* vědění a nevědění a přišlo myšlení. Tento proces se ale vždycky odehraje tak rychle, že nejsme schopni zachytit toto „já jsem“ či poznání či existenci, tento jemný stav je smetem proudem myšlenek a před námi exploduje ne-existující svět. *Randžit Mahárádž* říkal: „Naučte se probouzet se pomalu.)

- Potom se objeví Pán *Višnu*. On reprezentuje „umění poznávat“ čili *sattva gunu*. Stará se a pečuje (*pálana*) o tyto tři světy. (Tedy když se považuješ za tělo, říká se, že o tebe pečuje

Višnu. On přebývá v těchto třech světech v podobě poznání.)

8. Poté vznikne směs vědění a nevědění. Člověk by měl jasně pochopit podstatu tohoto Pána *Brahmy*. Protože kvůli *guněradžas* vzniká proces myšlení a následně koncept tří světů.
9. Potom se objeví *Rudra*, *tamoguna*, a On je příčinou zničení tohoto „vše“. (*Rudra* je nevědomost a nevědomost zničí tento hrubý svět tím, že zničí toto poznání *Višnu*, tedy tohoto „vše“. Toto poznání je základem tohoto světa stvořeného *Brahmou*, je to naše myšlení. A není-li tu poznání, nemůže tu být ani myšlení – tomu říkáme konec našeho světa, spánek.) A je to tato „věc vše“, která přináší do *Brahman* konatelství. (Je-li tu toto „vše“, čili poznání, potom je tu tento skrytý *puruša* a o něm se potom říká, že je konatelem tohoto „všeho“. A proto pokud je toto poznání zničeno *vivékou* a nikoli nevědomostí, potom „tam“ nebude vůbec potřeba žádný konatel.)

10. Potom následně z tohoto „tam“ vznikne pět velkých elementů a ono Jediné se dostane do stavu projevu. (Říká se, že pět elementů pochází z *guny tamas*; viz 8.4. Potom se toto Jediné začne považovat za tělo.) Ale na počátku/ve zdroji je pouze tato osmidílná *prakruti* a ona *svarúpa* „zde“ jsou *guny* a elementy pouze v potenciální podobě.
11. Jakmile se v nehybném objeví pohyb, potom se tato Skutečnost stává podobnou pozornosti/*lakša* větru. Potom je tu toto jemné *brahman* a osmidílná *prakruti* s pěti elementy a se třemi *gunami*.
12. Tomuto prostoru, v němž se objevil vítr, by se mělo říkat *antar-átma*. Jeho velikost bude pochopena, až bude tento vítr *prakruti* zapomenut a bude tu jen ono Jediné bez-myšlenkovité Já. Jinak tu bude tento vítr zrozený z prostoru.

13. A když ve Skutečnosti začnou vát dva větry,³ jeden horký a druhý studený, měl bys jen naslouchat. (Je to potom počátek tvého vnějšího světa, neboli vzniká element ohně. A proto bys měl jen naslouchat a vytvářet si pocit „já jsem všechno a jsem všude“.) Protože když vane tento studený vítr, vznikají hvězdy a měsíc. (Tedy studený vítr přináší proces vznikání objektů. Vzniká tím mysl, která vidí mnoho forem tohoto hrubého světa. A proto naslouchej tomuto „já jsem“.)

³*Siddharáméšvar Mahárádž*: Bůh/Íšvara je za větrem. *Buddhi* může působit jen v oblasti poznání, ale nemůže už pochopit to, co je za poznáním, a tam se proto zastaví. Jak by intelekt mohl pochopit něco, co ho překračuje a řídí jej? Toto něco je přirozené, Sebe-osvětlující a je za elementy, je to Znalec sebe sama. Životní princip je prouděním toho, co je „za elementy“, a říká se mu vítr. Existují dva druhy větru, studený a horký. Když se studená forma větru zpevní, stane se vodou a voda proudí směrem dolů. Horká forma větru je lehká a tudíž jemná. Tento vítr je tím, co podporuje světlo a oheň, a proudí směrem nahoru. Když se voda proudící dolů zastaví, vznikne země.

14. A když vane horký vítr, vzniká Slunce, ohně a blesky. (Tedy horký vítr znamená prostě pouhé přirozené, bezúsilné poznání. V tu chvíli tu není nikdo jiný než já sám. Ale když se stane trochu více objektivním, objeví se element ohně. Zrodí se Slunce a odkryje svět. Ale kde by bylo toto Slunce nebýt tebe? *Randžit Mahárádž*: Světlo svítí z tvého nitra. V každé živé bytosti hoří tento oheň vědomí/poznání a šlehaají tu blesky mysli. Každý blesk vždy odkryje něco ve světě temnoty a nevědomosti.) Takže jakmile tu je tento studený a horký vítr a jejich kombinace, je tu i element ohně.⁴
15. A z velkého elementu ohně vzniká voda a zpevněním vody vzniká prvek země. Následkem

⁴Jakmile se horké smísí se studeným (tedy poznání s nevědomostí), je tu znalost něčeho, co je vně mě samotného. Ale zatím jsem se ještě nepokusil rozpoznat, co to je. Je to jako slunce, které právě vyšlo a zaměřilo své paprsky světla na stvořený svět. Ale jakmile dojde k nepatrnému zvětšení objektivizace, okamžitě se díky elementům vody a země objeví před tvýma očima od tebe oddělený svět.

toho jsou stvořeny nespočetné rostliny.

16. A potom z mnoha rostlin vzniknou „mnohé“ šťávy (tedy objevilo se tělesné vědomí a tělo má „mnoho“ potřeb). Potom se tato esenciální „potrava“ stane „mnoha“ semeny a hrubé tělo roste díky potravě, kterou semena produkují. Tím vzniká tato pozornost/*lakšadžívy*, jež je vytvořena z osmdesáti čtyř principů, které všechny přebývají na této zemi.
17. Tímto způsobem, pouhým procesem objektivizace, se objevilo hrubé stvoření. Mysl by tudíž měla dospět k onomu bez-myšlenkovitému pochopení; protože bez této *nirguny* je tu jen tato nádoba plná pochybností a námitek (tedy *mysl*).
18. Kvůli procesu objektivizace se objevily různé formy, aby po čase opět zanikly. A proto by tu měla být nejprve tato „řeč“, a poté by měla přijít bez-myšlenkovitost této esence.

19. Cokoli tato *mula mája* vytvoří „zde“, to musí zase skončit „tam“. Bez-myšlenkovitost přináší zničení *mula máji* a tomu se říká velké rozplynutí/*mahápralája*.
20. Na počátku, uprostřed i na konci tohoto hrubého stvoření je vždy tato *mula mája* a ono věčné čiré poznání. A proto by tvá pozornost měla být zaměřena na tohoto poznávajícího *purušu* „tam“ (tedy buď tímto *purušou* a poznávej skrze *prakrti*).
21. „Mnoho“ stvořených věcí přijde a zase odejde, a dokonce ani tato „věc“ tu nezůstane trvale. Nicméně díky této „řeči“ může být ona bez-myšlenkovitá esence pochopena.
22. Onen pozorovatel je Svědek a *antarátma*. A tato „řeč“ je chválením Jeho velikosti. Ale tato bez-myšlenkovitá *svarúpa* musí pochopit stav „být svědkem tohoto vše“ (*sarva-sákšini*). (Tedy ať tu toto „vše“ klidně je, ale nedotýkej se ho.)

23. Všechno na tomto světě jsou od začátku až do konce jen nástrahy a tužby *máji*. Ale všechny tyto „mnohé“ poznatky, chytré vynálezy a dovednosti mají v sobě onu bez-myšlenkovitou Skutečnost.⁵

⁵*Siddharáméšvar Mahárádž*: Aby vzrůstala touha lidstva po dalších požitcích, vzniká stále větší množství různých pochybných výzkumů, které jsou nesmyslné a zbytečné. Den za dnem vznikají nové výzkumy a objevy, zatímco ty staré jsou zavrhovány a jsou pokládány za neužitečné. Současní vědci se považují za nesmírně moudré a vynakládají obrovské úsilí, aby něco nového objevili či vynalezli. A potom arogantně odsoudí své předchůdce – „Váš výzkum byl neúplný, ale já jsem ho dokončil.“ A po čase i tento vědec bude prohlášen za hlupáka a nějaký jeho dlouholetý kolega posune jeho teorie někam dál. A co se nakonec stane? Tolik výzkumů už bylo provedeno, a přesto stále mnohem větší část nepoznaného zůstává skryta v absolutní temnotě *máji*, ale dokončit takový výzkum nemůže nikdo a nikdy. Avšak v hluboké temnotě iluze/*máji* leží ukryto mimořádné „umění poznání“ (*jāṇatīkaā* – viz 11.1). To je ve skutečnosti ten nejvyšší a nejpřednější výzkum, který je osvětlován světlem *sadguruova* učení a ničí temnotu *máji*. Dokončení tohoto výzkumu se nazývá Konečné Završení.

24. Pokud tento *Puruša* dokáže odhodit všechny omezující koncepty, potom zničil klam *máji*. Ale pokud se *Puruša* nechá chytit do sítě omezujících konceptů, tak kdo Ho může zachránit?
25. Jak by mohl zmatek způsobený domněnkami a neopodstatněnými závěry vést k dosažení toho, čeho lze dosáhnout výhradně pomocí *nirgunavivéky*? Tento klam by měl dosáhnout *Brahman* pomocí *vivéky*/rozlišování mezi podstatným a bez-podstatným.
26. Jakmile tu je velké kauzální tělo *brahmándy* (*tedy čtvrté tělo čili to, co je bez-podstatné*), potom je tato Skutečnost *múlámájou* – tedy poznáním. Ale ti, kteří nemají náležitou *vivéku*, říkají, že tato nedokonalá *mája* je dokonalým *brahman*.
27. V tomto hrubém těle jsou „mnozí“ lidé. Ono jediné *Brahman* si užívá svého trůnu, kdežto druzí (*tedy džívové*) jen produkují výkaly a znají jen to, co je viditelné fyzickými očima.

28. Jakmile je ono nezměrné *Paramátma* ve světě, tak toto Jedno tvrdí *, „já jsem největší“. Ale ten, kdo provádí *vivéku* (*vivéki*), je Znalcem této „věci vše“ (a On je ve skutečnosti tím největším). *(Ego si myslí „já jsem největší“, ale jeho velikost byla ukradena onomu nezměrnému *Paramátma*.)
29. Jednání tohoto „vše“ (postoj „já jsem všude“) přináší lidem úlevu od bolesti a utrpení. Nicméně to, co je ještě důležitější, je bezmyšlenkovitost. „Řeč“ tohoto „vše“ a bezmyšlenkovitost by neměly být zdrojem vzniku *samsáry*.
30. Ale pokud je tvé přesvědčení založeno jen na knižních poznatcích, co pro tebe může *Guru* udělat? A proto je důležité, abys pomocí této „řeči“ a dalšího zkoumání získal *nirguna* pochopení Sebe Sama.
31. Je-li tento *Puruša* spojen pouze s touto „řečí“, pak věz, že ono čisté a klidné *Paramátma* bylo

přehlušeno. Ale pokud je tu pouze ono Jediné, proč bys měl po tomto neexistujícím „vše“ cokoli chtít? (A proto pochop, že nepotřebuješ nic, dokonce ani toto poznání.)

Tímto končí 6. kapitola 12. částky knihy Dásbódh s názvem „Posloupnost zrození“.

Překlad z angličtiny – Martin Vinkler 2017

12.7 Zřeknutí se smyslových objektů

|| Šrí Rám ||

1. Pokud je „řeč“ tohoto „vše“ neotesaným tlacháním „mnoha“ lidí, toto „vše“ se unaví. Jak se vůbec můžete těšit plodům svých uplynulých činností, když trpíte takovýmto mentálním neklidem? (Toto vědění a tato „řeč“ jsou opravdu požitkem z uplynulých činností; „zde“ nechejte přijít, co přijde a nechte odejít to, co odejde bez

jakéhokoliv odmítnutí či přilnutí k tomu. Mysl si však chce vybírat z tohoto věčně-plynoucího poznání něco specifického.)

2. Když jsou smyslové objekty z tohoto „vše“ vykázány, je tu zakoušení této „věci“. Ale i když jsou tyto smyslové objekty opuštěny a je tu fungování tohoto těla uvnitř poznání, přesto ještě nebylo završeno *paramátma*. (Tzn. nyní tělo není vnímáno jako nějaká individualita uvnitř světa, a proto ani smysly nejsou dále vnímány jakožto oddělené fungující orgány uvnitř entity. Není tu potřeba vnímat nějaký konkrétní zvuk nebo ochutnávat určitou chuť atd. Vše je integrální součástí tohoto jednoho hybného poznání. Přesto je však nutné realizovat tuto Skutečnost/*paramátma*, jinak znovu spadnete zpět do tělesného vědomí.)
3. Tato „řeč“ je činností tohoto Jednoho jediného. Jde však o rozlišování/*vivék* tohoto „Já jsem“ a to je tomuto bezmyslenkovitému pochopení podřízené. Bezmyslenkovitost se směje této čin-

nosti „vše“. (Třebaže *átma* je *nirgunou*, přijalo za své vlastní „Já“ toto pochopení *saguna*.)

4. Tuto „věc“ světa „za“ nedosáhnete bez toho, aniž byste zanechali těchto smyslových objektů. (Nežádá se, aby bylo něco uděláno, protože „mnohé“ věci jsou popravdě koncepty, které jsme vytvořili; objekt a požitky, tj. dobré, nedobré a ten, kdo se tomu těší, to všechno jsou jen pouhé myšlenky. Tudíž jedinou (nutnou) *sádhanou* je jejich prosté zanechání. Vědění je tu neustále. Je tomu tak, že v současnosti je promícháno s nevědomostí, což přineslo objektivizaci a „mnoho“ myšlenek. Jakmile se tedy myšlení zastaví, vědění bude zářit neomezeně.) A pak, jakmile je tato „řeč“ přítomna všude, pochopíte, že vy neexistujete.
5. „Je tomu tak, že ten, kdo žije světský život/*prapanča*, se oddává dobrému jídlu a těší se plodům svých minulých činů, a ten, kdo žije v *paramártě*, jí málo a netěší se tomu? Přesto se zdá, že si oba smyslové objekty užívají.“

6. „ A jak může tělo v tomto světě dále fungovat, pokud tyto smyslové objekty opustíte? Mistře, vysvětlete mi prosím fungování této „řeči“.“
7. „Řekl jste také, že jedině tehdy, když člověk zanechá všech smyslových objektů, vede duchovní život/*paramárthu*. Vy toto chápete, já jsem však zmaten.“
8. Takto zněly dotazy posluchače. Řečník na ně tudíž odpověděl. Buďte proto bdělí a soustředte se na odpovědi.
9. Jednota se Skutečností/*paramárthou* zde může být jedině tehdy, když se vzdáte smyslových objektů pomocí rozlišování/*vivék*.⁶ (Skutečným

⁶*Siddharaméshvar Maharádž* – Považujete tento svět za skutečný vykonáváte světské aktivity. Měli byste jej však vnímat jako neskutečný. To, co se stalo neskutečné, je skutečná svarúpa a ta by měla být pochopena. Jakmile je svět učiněn falešným ve vašem srdci, pak se objeví „bez-myšlenkovitost“ . . . Žít v tomto světském životě s pochopením, že svět je falešný/neskutečný, je činem velké odvahy. Jakmile začnete praktikovat

zřeknutím se je zřeknutí se myšlenky na objekty; když pochopíte, že objekt neexistuje odděleně od všeho dalšího; myšlenka může být zanechána, pokud mysl nepřinese myšlenku na objekt.) Proto jedině když dojde k vzdání se světského života/*prapanča*, může toto „vše“ dokonale plnit *paramárthu*/Skutečnost. (Zanechání myšlenek na smyslové objekty znamená, že toto „vše“ je završeno; pořád ale musí být završena dokonalá Skutečnost/*paramártha* tj. bezmyšlenkovitost.)

10. V minulosti *džňáninové* přišli a odešli. Aby dosáhli tohoto „vše“, rovněž dřeli a zakoušeli útrapy. A poté, jakmile přišlo pochopení, prostoupili celým světem.

zřeknutí se uvnitř myslí, pak tato zkušenost přijde... Proto, ať jste v jakékoliv situaci, začněte praktikovat zřeknutí se. S přesvědčením, že objekty světa jsou falešné, odtrhněte své myšlenky od těchto objektů a naplňte mysl myšlenkou na „Já“. Navenek můžete dělat jakoukoliv práci, ale musíte mít neochvějně pochopení, že „Všechno je falešné/neskutečné“.

11. Ostatní odešli chovající v sobě pouze závist. Prahli neustále po „jídle a zase jen jídle“. A aby si toto Jedno uvnitř „mnoha“ naplnilo břicho, potuluje se plno zmatku sem a tam.
12. Pokud nevzešlo zřeknutí se/*vajragja* z vašeho samotného jádra (tj. „Nic z tohoto světa nechci, protože zde nic není. Dokonce už ani nechci více vědět.“), nelze nabýt toto poznání *brahman*. Jak by tu mohl být Jeho *bhadžan*, jestliže *puruša* neoplývá tímto ryzím chováním „všeho“?
13. Takové jsou však způsoby lidí, kteří sami sebe označují za světce/*sadžana*. Když je navštívíte, zjistíte, že jsou plní dohadů a domněnek a že vidí mnoho objektů.
14. Pokud se tato *mula mája* nekaje, pak je toto bezmyšlenkovité Jedno tímto původním hříchem (tj. *sankalp*/myšlenka „Já jsem“). Pak je tu v každém okamžiku tato překážka hojnosti, která popravdě náleží jinému (tj. je tu pouze Jedno Jediné a vše náleží Jemu; ale toto „Já

jsem“ se nechce vzdát svého království.)

15. Následně přijde tělesné vědomí a toto bezmyšlenkovité Jedno řekne: „Jestliže nenabydu štěstí já, proč by mělo jít k tobě?“ Proto nezničíte-li tento svět tím, že zanecháte smyslové objekty, nemůžete vnímat toto „vše“.
16. Tento příznivý/šťastlivý *puruša* (který má jak *vajrágju*, tak *vivék/rozlišování*), je největší z největších. Je však kritizován těmi, kteří chtějí všechno, a to ve velké míře. Oni jsou však jako zloději, kteří nemají chvilku klidu kvůli bohatství svých sousedů. (Maharádž řekl: „Zeptejte se své mysli, co chce“. Odpoví vám, že chce vše.“)
17. Neexistuje nic příznivějšího než je *vajrágja/zřeknutí se*. A pokud zde není žádná *vajrágja/zřeknutí*, pak je „Já“ velice nešťastné. Popravdě, bez *vajrágji/zřeknutí se*, zde nemůže být řádné plnění *paramárthy/Skutečnosti*. (Tj. díky *rozlišování/vivék* dojde ke vzdání se myš-

lenky na objekt.)

18. *Džňánin*, který nabył poznání *brahman*, je zba-ven touhy. Zanechal toto „vše“ skrze odhodlané rozlišování/*vivék*. Měl by být znán jako velký jogín, protože On je *puruša* uvnitř *prakrti*.
19. I *mahádéva/šiva* ponechal stranou svých osm okultních sil a přijal zasvěcení do *jógy* a šel žeb-rat o almužnu.
20. Jak lze ale srovnat někoho, kdo jen nosí oran-žové roucho, s tímto *purušou*? Tudíž shrnout všechno dohromady jakožto stejné nelze.
21. Ten, kdo je nezaujatý a rozlišuje, pátrá skrze tento svět a nalézá svět „všeho“. Pokud by byli všichni označeni stejně, Skutečnost by se pak stala poblázněným a chtivým žebřákem, pl-ným hanebného tlachání.
22. *Múla mája* by se pak zatoulala směrem pryč od bezmyšlenkovitosti. Potom by *múla mája*

opustila toto řádné chování (tzn. „On dělá vše“). Kvůli lačnosti po smyslových objektech by bylo následně zapomenuto rozlišování/*vivék*.

23. Je-li prováděn tento *bhadžan*, ale nikoli s nadšením, tak jste v sobě neudržovali *Guruovy* instrukce dostatečně. Kvůli tomu zůstalo *paramátma* jakožto *džíva* a nebude přijímáno jakožto cnostný *puruša*.
24. Ojedinělý je ten, kdo díky zřeknutí se nemá žádný zmatek; ten, kdo nezanechá toto poznání (tj. *vivék*) a tento *bhadžan*; a kdo neuznává naučená písma, fámy a (plytké) debaty.
25. Teprve po namáhavé práci bude obdělané pole plodit dobrou úrodu, která bude na trhu hodně ceněna. Ze stejného důvodu se Znalec tohoto zázraku („vše“) světa, dychtivě snaží dosáhnout pochopení Sebe sama.

26. Ostatní jsou kvůli „mnohým“ objektům otupělí a hrubí a oplývají „mnoha“ falešnými nadějemi, které jsou od *Átman* na hony vzdálené a poté tento „přebývajících uvnitř klamu“ předstírá, že toto poznání neslyší (poznání „Já jsem“ je tu, ale *džíva* je nechce slyšet).
27. Jsou-li zanechány tyto nečisté smyslové objekty, pak jsou ryzí „příčina a následek“ přijaty (tj. *ať se stane, co se má stát; protože je to On, kdo koná*). Rozpoznejte tuto pozornost tím, že vše zapomenete. To je zanechání smyslových objektů.
28. Pak je tu tato „věc vše“ a Bůh je „konatel“. Pochopte však, On není tímto místem *prakrti* (tj. *On se jeví, že je stejný jako toto „vše“ této prakrti, ale On je puruša a je zcela oddělen a odlišný.*) Pouze rozlišování/*vivék* zná důležitost samotného rozlišování/*vivék* a pak zanechá toto „vše“.

29. Tento velký *brahman* uvnitř tohoto malého *džívy* má úctu k rozlišování/*vivék*, protože je v rámci této únavné a hanebné světské existence statečný a odhodlaný. Jak mohou být poctivý pracovník a pracovník-flákač označeni za stejného?
30. Jakmile jasně pochopíte rozdíl mezi zanecháním a nezanecháním smyslových objektů, pak je vaše chování stejné, jako tato „řeč“, a pak pochopíte, že tato *pinda* a *brahmánda* jsou tímto „vše“.
31. Takový *puruša* je Znalcem tohoto „vše“ a spokojí se pouze s touto nejvyšší *gunou*. Díky tomu je smysl života přirozeně pochopen.

Tímto končí 7. kapitola 12. dášaky knihy Dásbódh s názvem „Zřeknutí se smyslových objektů“.

Překlad z angličtiny – Gabriela Adámková 2017

12.8 Forma času

|| Šrí Rám ||

1. Je tu *múla mája* a je tu Pán světa/*múla puruša*; poté dojde k expanzi osmidílné *prakruti*. Výsledkem je stvoření tohoto hrubého světa.
2. Nejsou-li tu hrubé formy, potom je tato bezmyšlenkovitá *svarúpa* podobná prázdnotě oblohy. V tomto bezforemném není žádné určité *časové období, a není v něm dokonce ani čas samotný, protože zde není tato „věc“. *(„Období“ znamená mnoho různých rozdělení

času; čas samotný znamená toto „vše“ či toto „nyní“.)

3. Jakmile ono „tam“ expanduje do omezujícího konceptu „já jsem“, potom pocítujete čas. Pokud však znáte Sebe sama, není po času ani stopy.
4. Toto Jediné je v pohybu a je také v klidu. Ale kde by byl čas, nebýt tohoto pohybujícího se „já jsem“? To, čemu se říká čas, je tu jen do té doby, dokud je tu tento pohyb.
5. Je-li tu prostor, je tu tato prázdnota* a této prázdnotě by se mělo říkat období/trvání či čas. Toto období je formou a je potřeba přijmout tento „čas“ tím, že na všechno zapomenete a zůstane tu pouze čiré poznání. *(Pochopení, že tu nic není.)
6. Toto období se objevilo díky slunci (tedy díky poznání je tu tento časový interval) a potom došlo k dalšímu omezení tohoto času tím, že

vzniklo poměřování tohoto „vše“. Tím vznikly mnohé časové míry, počínaje okamžikem až po celé *jagy*/epochy (tedy „čas“ byl rozdělen na „mnoho“ různých časů).

7. Existuje-li okamžik, může tu být také *ghatiká* (24 minut), *prahara* (osmina z 24 hodin), *divasa* (den), den a noc, dva týdny, měsíc, půlrok, rok a nakonec celá *juga*. *Juga* je hranice vytvořená naší představivostí (pouhý abstraktní koncept).
8. Říká se, že existují čtyři *jagy*: *kruta*, *tréta*, *dvá-pára* a *kalí*. Jsou to ale jen čísla a tato čísla mají vliv jen na tento svět ⁷. Potom tu jsou ještě ne-

⁷ *Siddharaméšvar Mahárádž*: *Gana* znamená čísla a počítání s čísly může začít díky tomu, že známe nulu. Počítání začíná číslem jedna, ale jednička vyvstala z nuly. A když nulu, která tu byla před číslem jedna, umístíme za jedničku, vznikne desítka, a čím více nul dáme za jedničku, tím větší číslo dostaneme. A proto i nula, ze které vyvstávají ostatní čísla, by měla být považována za číslo. V nule je skryt *Ganéša* (Pán čísel; *gana* = čísla + *Íša* = Pán). On je tudíž Znalcem nuly

smírně dlouhá životní období bohů, jak je psáno v *šástrách* (posvátných knihách) (viz 6.4).

9. Jakmile se tato Skutečnost stane hašteřením a rozepřemi těchto tří bohů/*gun*, znamená to, že se tato *saguna* rozdělila. Ale jakmile se člověk oprostí od tradičního chápání těchto bohů a opravdu pochopí *guny*, tak se opět tento *saguna*-svět objeví. (Tito bohové jsou *sattva* – vědět, *radžas* – představovat si a *tamas* – zapomenout. Perou se mezi sebou, protože každá *guna* soupeří o prvenství s ostatními *gunami*.)
10. Ale jakmile není směs těchto tří *gun* jasně rozlišena a člověk nechápe jejich podstatu, potom je tato Skutečnost od počátku až do konce re-

a protože je jejím pánem, je také pánem všeho počítání. On sám nemůže být spočítán, ale jakmile začne počítat, zapomene na Sebe sama a jeví se jako obyčejný *džíva*. Nicméně, dokáže-li setrvávat jako svědek této nuly, potom je jejím Pánem a také Pánem nescetných dalších čísel. Proto je *Ganéša* počátkem této nuly, dalších čísel a *gun* a je také počátkem onoho bezforemného/*nirguny*.

dukována na strukturu hrubého světa. Kdo potom může posoudit, kdo je velký a kdo malý? (Potom se toto velké *brahman* jeví jako *džíva* a všude vládne jen zmatek.)

11. Co se s tím dá dělat. Tato bez-myšlenkovitá *svarúpa* je záležitostí Znalce; nevědomý člověk zatahuje toto tiché a klidné Já do mnoha klamů a zmatek. Je-li tu však nepřerušované poznání, potom může být tato esence nalezena pomocí bez-myšlenkovitosti.
12. Nicméně pokud se v tomto časovém období objeví čas, kdy je tento hrubý svět stvořen (*sr̥ṣṭikāa*) a čas, kdy je svět udržován (*sthiti-kāa*) a čas, kdy je zničen (*sahārakāa*) (tedy tři *guny*), potom má v sobě tento „čas“ („já jsem“) „mnoho“ různých časů (tedy toto nekonečné „nyní“ bylo roztrženo na minulost, současnost a budoucnost a na mnoho konceptů).
13. Jakmile hledí *mula mája* na sebe samu, potom ona Skutečnost poklesla do „já jsem“

a vzniká „čas“. Pokud si však myslíš, že tato bez-myšlenkovitá *svarúpa* neexistuje, tak pozorně naslouchej.

14. Protože pokud budeš pozorně naslouchat, tak se čas dešťů, čas zimy, čas horkých období, čas štěstí a zármutku a čas blaženosti změní na toto *nirguna* pochopení (tedy stav za koncepty).
15. V tomto hrubém světě je ranní čas, polední čas, večerní čas, jarní čas, čas příznivých událostí a čas těžkostí. Všechny tyto časy jsou ale uvnitř světa tohoto „vše“ a tento „čas“ by měl být poznán.
16. Čas zrození, dětství, dospívání, čas staroby a smrti – to vše jsou nešťastné časy. Protože vznikly rozdělením tohoto „času“ do „mnoha“ období (tedy jsou to nešťastné časy hrubého tělesného vědomí).
17. Potom jsou tu dobré časy, těžké časy, časy zlověstných a špatných znamení a příznivé časy.

Ale když se tato „mnohá“ časová období setkají s tímto „vším“, potom se ona Skutečnost nazývá „časem“.

18. Je tu pouze ono Jediné, které se projevilo jako něco dalšího a vzniklo „já jsem“ – to je nižší forma *vivéky*. Ale i když je tu nyní tento svět „mnohého“, nezapomínej na to, že je tu ono Jediné, které zná toto „mnohé“ (tedy ona Jediná *nirguna* je tu neustále a měla by být pochopena pomocí vyšší *vivéky*).
19. Díváš-li se dolů/ven, potom je svět v pohybu. Ale když se díváš nahoru/dovnitř, potom ti bezmyšlenkovité *nivritti* běží na pomoc. Potom i když se *vivéki* (ten, kdo provádí *vivéku*) dívá nahoru, přesto zná „mnohá“ potěšení. (*Randžit Mahárádž: Potom se dívej na svět a užívej si tu legraci... já nejsem mrtvé tělo.*)
20. „Odtud“, z pohledu *máji*, je vidět stvořená *brahmánda*, ale *vivéki* (ten, kdo provádí *vivéku*) upírá svou pozornost „tam“. A pomocí neustá-

lého zkoumání je dosaženo tohoto původního stavu.

21. Pokud je v průběhu prožívání *prapanči* (světského života) pochopena *paramártha* (Nejvyšší Skutečnost, Nevyšší dosažení, Pravda), potom ono *Átma* dosáhne Svého bez-myšlenkovitého stavu. Potom jediné, co Ho ještě poutá k tomuto světu, je spojení s minulou *karmou*.
22. Kořenem tohoto „vše“ je ono Jediné. To druhé prostě jen ví a to druhé je jen lehkovážné tělesné vědomí. A proto pomocí *vivéky* by mělo být dosaženo tohoto „světa za“.
23. Smysl svého zrození pochopíte, jakmile pomocí moudrosti porozumíte oběma těmto světům. A proto byste měli poznat *vivéku*, která odhaluje tuto prvotní příčinu (*múla mája*).
24. Ale pokud se tato *múla mája* zjevuje v podobě lidí tohoto světa, pak tu není žádná *vivéka*, a potom není tato Skutečnost o nic lepší než

zvíře (tedy jídlo, spánek a sex). A řekni mi, jak tu potom může být tento svět za, jestliže nasloucháš pouze jazyku těchto zvířat?

25. Ale co na tom všem záleží, máme-li moudrost? Jestliže byla vytvořena *múla mája*, potom může být dosaženo Skutečnosti. Ale teď, cokoli bylo zaseto (tedy ve vašich minulých činech), to nyní vzklíčilo a je možné zakoušet plody tohoto „vše“ (tedy *vivéka* nyní přináší své plody) (*Randžit Mahárádž: Získej pochopení a pak pozoruj tu zábavu*).
26. Poté dojde k dosažení stavu tohoto „kone-tele“/*puruša* a bude nalezeno a plně pochopeno sjednocení oddaného a Boha. Potom se oddaný a Bůh setkají a tato *samádhána*/spokojenost bude zdvojnásobena (blaženost poznání se stane úplnou spokojeností ne-duality).
27. Ti, jejichž záře proniká široko daleko, neumírají. Avšak je-li toto klidné a tiché Já nevědomé, potom musí nutně přijít a zase odejít.

A tak, přestože jsme ztělesněnou moudrostí, zapomněli jsme na své pravé Já.

28. Potom, kvůli tomuto hrubému světu „mnoha“ objektů, zůstává *mája* v *máje*. Pokud *nirguna brahman* setrvává v takovémto stavu, jak potom může být toto „vše“ přijato a jak může být ona *svarúpa* pochopena?
29. Pokud se nacházíš v tomto „objektu“, a přesto od něj zůstáváš oproštěn, je to příklad skutečné *vivéky*. Díky tomu byl Pán světa/*džagadiša*, kterého je velice obtížné dosáhnout, opravdu dosažen.
30. Není nic prospěšnějšího, než dosáhnout Pána světa. I poté bude samozřejmě pokračovat sled příčin a následků* této „věci vše“. *Samsára* tu bude stále, ale zároveň tu bude dokonalá spokojenost/*samádhána*. *(Čirý sled příčin a následků je zodpovědný za všechny činy. Vy jen stojíte v tomto světě a o všechny vaše záležitosti je postaráno.)

31. V dávných dobách žil Král *Džanaka* a další králové. Vykonávali všechny činnosti, které patřily k funkci Krále (*tedy átma*), zatímco byli v těle. Ale i dnes existuje dokonalé spojení tohoto „vše“ a onoho Jediného uvnitř „mnohého“ a je potřeba je najít. (viz. V. 13)
32. I když jste v tomto světě králem, smrt musí zákonitě přijít. A když toto čiré poznání (*které je za pozorností*) začne věnovat svou pozornost tomuto „vše“, vznikne mezi nimi vztah a tato Skutečnost nebude ušetřena smrti, až smrt zaklepe na dveře této „věci“. (*Tedy aby mohla přijít smrt, musí nejprve odejít poznání.*)
33. Kvůli tomuto vztahu se tato bez-myšlenkovitá *svarúpa* stane závislou na existenci a následně se uvnitř této „řeči“ objeví bolesti, podvody a přetvářka. Potom je tu „mnoho“ starostí a obav, které plynou z toho, že hovoří „mnohost“.

34. Pochop, že na tržišti této *samsáry* je jediným ziskem Bůh. Jedině potom se může lopotící se tělesné vědomí stát touto „věcí“.

Tímto končí 8.kapitola 12.dášaky knihy Dášbódh s názvem „Forma času“.

Překlad z angličtiny – Martin Vinkler 2017

12.9 Poučení o úsilí

|| Šrí Rám ||

1. Bezmocný, s nevhodným chováním a v nouzi; líný, chtivý a neustále lačnící po penězích – kvůli hlouposti tělesného vědomí tu je naprostý zmatek a není pochopena ani tato „věc“.
2. To („Já“) nepřijímá potravu a ani se netěší plodům minulých činů; To („Já“) není ozdobeno klenoty a líbivými šperky a ani nenosí přepychové oblečení („vše“/“všude jsem Já“). Pro To, co nemá žádné části těla, tedy je bezforemné, tu

není žádný oděv, žádný klobouk (tedy tělo).

3. To/“Já“ nevlastní rodinu či příbuzné a nemá blízké či přátele. Jakmile jste pochopili toto Jedno bez jakékoliv podpory, pak není nic k poznání.
4. Co by mělo být děláno touto Skutečností⁸? Proč by měla udržovat *džívu* a jak může žít a umírat?
5. Jakmile toto Jedno, které přebývá uvnitř každého, klade „mnoho“ otázek (tedy když je toto Jedno nevědomé), pak toto Jedno, které je uvnitř každého, musí dát tuto odpověď „Já jsem“. Proto by měl nyní posluchač pozorně na-

⁸ *Siddharaméshvar Maharádž*: *Sadguru* učí: „Hled! Proč padáš do veškerého tohoto zmatku? Poznání je konáním *máji* a ne-konání je konáním *brahman*.“ Avšak jakkoliv jsou hledající poučeni, přesto přemýšlejí pouze o tom, co je iluzorní, a ptají se: „Co bych měl *Maharadži* dělat?“ *Guru* žákovi řekne, aby nešňupal tabák, ale žák přesto jde a strčí nos do tabatěrky. Něco podobného se děje tehdy, když se žák ptá na to, co by měl dělat, poté, so se dověděl, že i samotné poznání je falešné.

slouchat.

6. Toto velké *brahman* uvnitř malého *džívy* využívá tuto „věc“/poznání k tomu, aby fungovalo ve světě. Nic není uděláno bez konání tohoto poznání. Je-li ubohý a bídny dostatečně bdělý a má toto pochopení, stane se největším šťastlivcem (stane se Bohem).
7. Není-li však v tomto vnitřním prostoru bdělost a není-li řádně udržováno úsilí, jak kdy mohou tyto zvěsti o štěstí⁹ a spokojenosti potkat toto

⁹*Siddharaméshvar Maharadž*: „Štěstí světského života je jako štěstí zakoušené ve snu. Vždy je v něm příchuť utrpení, protože bohatství objektů tohoto světa není vůbec žádným bohatstvím. Sláva spojená s „Já“, jsou klidem a nezávislostí, je skutečným bohatstvím. Žák by se měl soustředit na dosažení tohoto bohatství. Samotné objekty nejsou ve své podstatě Blažeností/Klidem. Je-li tu hluboká touha po objektu, pak je tu Blaženost z jejího nabytí. Pokud po objektu netoužíte a nezajímá vás, pak i když vám ho někdo dá, není tu Blaženost/Radost/Klid z jeho získání. Ale jak by „Já“ mohlo být takovéto? Tam je Blaženost zbavena tužeb. Protože „Já“ je ve své přirozenosti Blažeností/Klidem, není potřeba žádné touhy.

brahman? (Toto světské štěstí není skutečným štěstím; *Maharádž*: „K tomu, aby král políbil služebnou, musí zapomenout na to, že je králem a služebná musí zapomenout na to, že je služebnou líbající krále. V tomto zapomnění se nachází štěstí, to je však pouze nepatrným okusením Skutečnosti.)

8. Měli byste odhodit lenost a naopak vynaložit upřímnou snahu. Pomocí vytrvalosti a odhodlání by mělo být toto místo nepozornosti (tj. mysl, která zapomněla na své vlastní „Já“) zlikvidováno.
9. Měli byste se probouzet brzy ráno a připomínat si světlo vyzařující z vašeho nitra (*Maharádž* – vstávejte pomalu... pochopte, že jen když se probudím já, objeví se svět). Během celého dne si toto neustále ve svém srdci připomínejte (protože je tu mé světlo, je viděn svět).
10. To, co je tu od samého počátku, by mělo zářit a od nynějška přirozeně přetrvávat ve vašem

srdci. To, co je vždy zde, udržujte poblíž, a divokou, bezuzdnou a upovídanou mysl odvrhněte. (Jste tu neustále – v momentu zrození, smrti i mezi nimi.)

11. (Nyní jsou použity jakožto příklady trvalého úsilí naše světské činnosti – chození na záchod apod.) Člověk by měl odejít na toto vzdálené místo a tam očistit své „Já“. Po návratu je třeba tuto „věc“ vrátit do tohoto prázdného a falešného světského života.
12. Váš oděv by měl být čistý, vyždímaný a vyžehlený pomocí rozlišování/*vivék* (*Maharádž: Učiňte nebesa svou pokrývkou*). Toto stvoření, které tryská z Jeho chodidel (*tedy pochopení*), by mělo být čisté. Díky tomu, že nabídnete všechno Jemu, byste měli vnímat¹⁰ „Jeho“

¹⁰*Siddharaméšvar Maharádž: „Ty Džňanardane, jedině Ty konáš v mém těle. Eknáth z tohoto těla utekl. Jsi to Ty, Šrí Guru Džňanardane, který v něm nyní přebývá. Ať je vykonána jakákoliv činnost, je to díky Tobě. Jakékoliv objekty, jež zrak spatří, jsou pochopeny Tvýma očima. Ty jsi okem očí. Díky*

formu. (Nic nevím; je to On usazený uvnitř mne, který ví všechno.)

13. Toto (pochopení) je vaším odpočinkem a zde se vám dostane ovoce této „věci“. Nechť události pokračují, ponechte všechno přicházet i odcházet. Tento svět, který náleží jinému (tj. svět ega), by měl být nazván vaším vlastním.
14. Toto Nevnímatelné by mělo psát toto nádherné „slovo“ (tj. tento svět „vše“ přichází z bodu poznání „Já jsem“) a toto ryzí poznání by (je) mělo číst zřetelně (mělo by být zachovááno nezaujaté pozorování). Pak by vnitřní esence i význam měly být opakovaným zkoumáním pochopeny.

tvému sluchu uši slyší. Jazyk ochutnává díky jednotě s Tebou. Přesvědčení/*buddhi* ví díky jednotě s Tebou. Ať mysl řekne cokoliv, je to řečeno díky Tvé síle. Jakékoliv smyslové radosti, které zakouším, jsou jen a jen Tvými. Je to díky Tobě, že mne lidé poznávají jako *Eknátha*. Neřeknou „*Džňanardana*“, řeknou „*Eknáth*“. Přijetím jména *Eknáth*, jedině Ty jsi.

15. Omezeného *džívu* je potřeba vymazat pomocí činnosti *saguny* a následně by měla být udržována bez-myšlenkovitost. Pak byste ani neměli „vyslovit“ toto „Já jsem“ bez pochopení *nirguna*. Jinak se tato Skutečnost stane hříchem *máji*. (Měli byste používat poznání, nikoli být poznáním viz. V.6)
16. Vždy by tu měla být bdělost/ostražitost a s touto Skutečností je třeba zacházet s úctou. Mysl by měla tuto úplnou a dokonalou činnost opěvovat.
17. Pak nezáleží na tom, co přijde, protože dokud je přednášen tento „příběh“ Boha, je zde nekonečná spokojenost. Toto poznání je třeba vždy chápat a s tímto pochopením byste měli zůstat a fungovat.
18. Když je hra na činely zvučná a působivá (tj. je připomínána *svarúpa*), pak je tu ryzí pozornost, která odhalí vnitřní význam. Díky tomuto posvátnému poznání je svět slov a triků ukončen.

19. Jeho písní, Jeho hraním a Jeho tancem („On je ve všem“), je to falešné a umělé odstraněno. Díky Jeho posvátné „řeči“ je toto místo setkání učiněno šťastným a divoké příběhy tužeb ustanou.
20. Tuto dokonalou spokojenost je zapotřebí ochraňovat touto činností „vše“. Toto „vše“ má být ceněno a tato Skutečnost by měla činit tuto „řeč“. Nikdy byste se neměli unavit či ztratit svou svěžest uvnitř tohoto „příběhu Boha“ (vždy zachovávejte odtažitost/nezaujatost).
21. Toto rozlehlé *paramátma* by nemělo být staženo dolů do zvuků tohoto světa a vaše srdce by tak mělo být z tohoto světa vymotáno/osvobozeno. Poté tu bude přirozeně „zpěv Jeho jména“.
22. Toto značí setkání uctívání/*bhakti*, odpoutanosti/*vajragja* a poznání/*džňána*. Toto je lék na to, jak se zbavit „mnohých“ *sádhan*. Díky této **mananě mulamáji* *(tedy neustálému udržování pochopení/poznání), je nemoc světské

existence zničena.

23. Je-li „vyřčena“ tato „řeč“ a je vykonána toto „činnost“, pak bude hra tohoto *puruši* přijata.
24. Bez sjednocení této trojice tu však bude jen vnější show *jógy*/sjednocení a *puruša* tak bude trpět nemocí způsobenou z tužeb a dychtivosti a bude lapen v dramatu světa nepřetržitých radostí a bolestí.
25. Takto byste nikdy neměli jednat. Nikdy byste neměli znovu prožívat tyto světské bolesti. Vaše srdce by mělo vždy myslet na pána *raghunáta* (tj. *sadgurua*).
26. Vaše mysl by měla ocenit tuto *vritti*/myšlenku nezaujatosti (tedy „Nechci vědět nic“); toto je vyprávění příběhu Boha a to je ryzí *sattva guna*. Jakmile je zde tento příběh *Rámy, brahmánda* bude rozdělena vedví a vy budete převedeni na druhý břeh (břeh, kde není nic jiného než Jedno).

27. Když je tento příběh uvnitř *puruši*/Znalce vyprávěn dokonale, pak se tento příběh nářku promění v nádherný koncert. Jaká sláva by mohla chybět v *brahman*? Váš svět je pak jako nebe, na němž se odehrává toto stvoření.
28. Když „zde“ *mula mája* není, pak toto „tam“ je vězením/omezením „mnoha“ zmatků a chaosu. Jakýpak zmatek tu ale může být, když je toto Jedno jediné prosto omezení?
29. Rozšiřte prostor tohoto omezení a buďte rozsáhlejší než *brahmánda*. Jak by se „tam“ mohla dostat dřina a neštěstí tělesného vědomí? (Zanechte svých konceptů a obav u Jeho chodidel a prostě vězte.)
30. Jakmile odstraníte pochybnost tohoto „zde“, vstoupí váš intelekt/*buddhi* dovnitř tohoto „tam“, protože toto Jedno uvnitř „věci“ pak zničí dokonce i tuto touhu vědět, která přebývá uvnitř vaší *antah-karany*.

*Tímto končí 9. kapitola 12. částí knihy
Dásbódh s názvem „Poučení o úsilí“.*

Překlad z angličtiny – Gabriela Adámková 2017

12.10 Promluva o nejlepším Purušovi

|| Šrí Rám ||

1. Když se dosyta najíte, měli byste se zbylým jídlem vhodně naložit; není totiž správné považovat zbytky za neužitečné a jen tak je vyhodit. Stejně tak, pokud jste se dosyta nabažili plody svých minulých činů, zbyde tu „jídlo“/„já jsem“, které by mělo být náležitě prozkoumáno. Ale pokud toto „já jsem“ poklá-

dáte za neužitečné a odhodíte je, tak jste nepochopili svou *dharmu*. (Pokud není nalezena a opatrována tato vždy přítomná „zkušenost“, potom nenaplňujete svou *dharmu*, tedy svou vrozenou touhu poznat sebe sama. Potom je poznání považováno za „mnoho“ věcí a jako neužitečné je zahozeno.)

2. Tímto způsobem, pomocí uspokojení, které přináší poznání, by měla být mysl postupně přivedena k čirému poznání. Ten, kdo je nad vodou, by neměl nechat tonoucího, aby se utopil (tedy mysl se topí v záplavě *máji*, „mnoha“ lidí a jejich „mnohých“ cest). (Pochopení *saguna brahman* musí být posilováno, aby se mysl naučila bez--myšlenkovitosti.)
3. Jakmile je tato přirozená a nejvyšší *guna* přijata, potom je Skutečnost označována jako „vše“. Ale pokud vaše „řeč“ není v souladu s vašimi činy, potom se ono „slovo“ stane „mnoha“ falešnými slovy. (Jakmile je tato ryzí *sattva guna* čirého a spontánního poznání zahozena,

zůstane tu pouhé intelektuální poznání a člověk říká jednomu tohle a druhému támhle to, dělá něco jiného než říká a je zapleten do „mnoha“ cest tohoto světa.)

4. A proto byste měli provádět posvátné koupele (v *Ganze* poznání), věnovat se modlitbám (modlitba znamená setrvávat v prostoru mezi myšlenkami) a nabídnout vše chodidlům Boha¹¹. Měli byste být plně ponořeni do opakování *Guruovy mantry* („já jsem On“) a neustále naslouchat tomuto „příběhu“ *Višnu*.
5. Je důležité, aby veškeré činnosti začalo vykonávat toto „vše“ a aby se tělo tohoto „vše“ usadilo v Jednom Jediném, které je jeho podporou. A poté je třeba ohlídat, aby toto Jedno už nikdy neuniklo a neschovalo se za toto „vše“ (tedy posiluj v sobě naprostou odpoutanost).

¹¹*Siddharaméšvar Maharádž*: Uctívát Boha znamená být s ním sjednocen... udělej ze svého intelektu Jeho intelekt.

6. Je třeba pochopit problémy a trápení (tedy problémy nejsou moje, vznikají na pozadí mého Já) a dosáhnout toho, aby vaše činy byly v souladu s vaší silou, tedy s tímto „vše“ (potom jsou vaše činy v souladu s vaší „řečí“). Měli byste „mluvit“ s tímto Jedním, které je v každém, prostřednictvím tohoto jemného „slova“. (Toto Jediné je vašim jediným přítelem a měli byste s Ním potichu rozmlouvat; když opustíte všechny myšlenky na tento svět, potom naprosto přirozeně vyvstane tato „řeč“ neboli čiré, samovolné poznání. Nicméně pochopte, že tato „řeč“ a toto Jedno Jediné, které „mluví“, jsou oddělené, nejsou totožné.)

7. Měli byste trpět, když ono „*druhé“ trpí (pokud na toto „druhé“/„vše“ zapomenete, měli byste cítit bolest z tohoto odloučení) a měli byste být šťastní, když i ono „druhé“ je šťastné. (Jediným vašim štěstím je toto „vše“; dokonce i světské potěšení vyvolané naplněním nějaké touhy je ve skutečnosti potěšením pramení-

cím ze stavu, ve kterém nemáte vůbec žádnou touhu, jakkoli prchavý tento stav může být. Toto potěšení tudíž pochází z tohoto „vše“, ale je vystřídáno další touhou a objeví se naděje a žádosti, které vedou k dalšímu utrpení z oddělenosti.) Tento jedinec v *práně* by měl přijmout toto jednoduché „slovo“ a ponořit se do něj. *(V tomto světě je pouze ono Jedno Jediné, a toto „druhé“ je „já jsem“.)

8. Přechin („já jsem tělo“) tohoto „vše“ by měl být prominut a toto „vše“ by mělo dosáhnout úspěchu („já jsem“). Potom se ukáže, že existuje mnoho různých lidí, kteří jsou úplně stejní jako ty (tedy já jsem všude).
9. Měli byste prozkoumat svět „mnoha“ různých cest a způsobů. Měli byste pochopit vnitřní prostor tohoto „druhého“ a toto spojení by tu mělo být neustále.
10. Měli byste „mluvit“ jasně a v tomto čase dát mysli takovou odpověď, že odejde. Tato „řeč“

je odpuštější a trpělivá a nikdy nevyvolává hněv ani žádnou jinou emoci.

11. Lenost tělesného vědomí by měla být zahrnána a vy byste měli vyvíjet veliké úsilí. Neměli byste být nepřátelští vůči Jednomu, které je ve všech (Víte--li, že jste v každém člověku, jak by mohla vyvstat nenávist?).
12. Měli byste dát onomu „druhému“ ten nejlepší „objekt“ (vzdáte--li se podřadných objektů, potom „jste vším a všude“) a toto „slovo“ by mělo být pečlivě zvoleno a náležitě „vyřčeno“. Tímto způsobem byste měli velmi bděle procházet svou *samsárou*.
13. Měli byste si uvědomovat, že smrt může přijít v každém okamžiku, a měli byste proto být horlivě oddáni *Harimu*. Potom, díky vašemu bez--myšlenkovitému pochopení, i když v tomto světě zemřete, vaše všudypřítomnost přetrvá věčně.

14. Začne--li člověk žít v bdělosti, potom pozná toto „vše“. A když toto „vše“ zpívá chvalozpěvy na Skutečnost, co víc je potom potřeba?
15. Žijete--li v této nejvyšší *guně*, potom tu je onen *puruša*, a dokud tu probíhá *bhadžan*/uctívání „já jsem“, tak zůstáváte ve spojení s Pánem tohoto světa/*purušou*.
16. Přestože někdo mluví s tímto nezměrným *paramátma* opovržlivě a s pohrdáním, Ono by nemělo udělat chybu a pohnout se, mělo by neustále zůstávat v míruplném klidu. Takovýto *sádhu* je požehnaný a může se klidně setkávat s lidmi, kteří jsou daleko od Já.
17. Žijete--li v této nejlepší *guně*, vyzařuje z vás půvab poznání/*džňána* a bezžádostivosti/*vairá-gja*. A proto byste měli poznat to, co je v tomto světě ctnostné a moudré. (Poznejte svět uvnitř tohoto světa; a potom buďte oním ctnostným a moudrým Jedním uvnitř tohoto světa poznání.)

18. Měli byste neúnavně vyvíjet toto úsilí (tedy zapomeň na vše) a trpělivě snášet utrpení tohoto „vše“ (tedy přijímejte vše, co k vám přichází, bez odporu a lpění). „Mnohé“ cesty (tedy „já chci tohle a mělo by to být takto“ atd.) by vás měly omrzet a vy byste měli pronikat vším.
19. Jste--li na takové úrovni pochopení, že vnímáte tuto všudypřítomnost, potom tu ale nemůže být potěšení z *brahman*. A naopak, pokud chápete toto potěšení z *brahman*, nezůstane tu všudypřítomnost. A bez této bez--myšlenkovitosti nemůžete nikdy dosáhnout dokonalé spokojenosti. (Jste--li všude, potom nemůžete mít potěšení z neexistence, a pokud je tu potěšení z neexistence, tak nemůžete být.)
20. Vnitřní prostor tohoto „druhého“ by nikdy neměl být zasažen ranami osudu (tedy nikdy si nemyslete „já jsem tělo“). Na to nesmíte nikdy zapomínat. Potom, díky nekonečné trpělivosti a vytrvalosti, nebude nikdy velikost tohoto *paramátma* zničena.

21. Všechny činnosti, ať už je vykonáváte vy nebo někdo jiný, by měly být pro vás činnostmi tohoto „vše“. Avšak pokud na takovouto „činnost“ zapomenete, potom nemůžete nikdy pochopit ono bez--myšlenkovité („nečinné“) Já.
22. Jakmile toto *bez--myšlenkovité Já „hovoří“, je tu veliká radost a následně ono bez--myšlenkovité Já pochopí, že tento svět, vnímaný prostřednictvím smyslů, není nic jiného než ono *paramátma*. Potom všechny ostatní považujete za své vlastní Já. *(To vy jste ve skutečnosti tímto Já. Ono je mluvčím, který „mluví“ a Ono je tím, kdo zakouší tento svět pomocí smyslů.)
23. Ale kvůli vašim hrubým slovům bylo toto bez--myšlenkovité *paramátma* překryto zlými pocity a myšlenkami. Když si to uvědomíte, tak proč byste dál měli „mluvit“ těmito hrubými slovy? („Já jsem tělo“ jsou ta nejhrubší slova, která můžete „vyslovit“.)

24. Když se štípnete, je to Skutečnost, která trpí (tedy my sami jsme svými nejhoršími nepřáteli). A proto byste měli chránit ono „druhé“/„já jsem“. (Opusťte mysl a její myšlenky, které štípají.)
25. Způsobíte-li tomuto „druhému“ utrpení (když zapomenete na toto „já jsem“ a poklesnete na úroveň mysli), potom se Skutečnost stala nečistou **vaikharí*. Potom ono Jediné, které je ve všech, bije své vlastní Já. *(*Vaikharí* je čtvrtá řeč – tedy vyslovená slova – koncepty, naděje a hrubá slova.)
26. Vše, co Skutečnost zaseje, to také vzklíčí a vyrosté. Takže pokud tu je tato nepřetržitá „řeč“, výsledkem bude „já jsem“. Pokud toto víte, proč by ona Skutečnost měla „hovořit“ hrubými slovy? (Světské myšlenky a světské řeči přinášejí jen další světské myšlenky a světské řeči.)
27. Pokud získáte tuto slávu, kterou je bohatství *puruší*, potom se toto „vše“ stane šťastným. Ale

pokud toto „vše“ necháte trpět, budou vaše činy jenom činy líného, nenasytného a ospalého člověka.

28. Potom je tu pokrytectví, drzost, pýcha, hněv a hrubá mluva (tedy „já jsem takový a takový“). Potom tato jemná „řeč“, kterou naleznete, když studujete tuto Boží „píseň“, nese známky nevědomosti¹².
29. Avšak je--li *puruša* ozdoben nejvyšší *gunou*, potom je tento *puruša* tím nejlepším. On je tím Jedním v „mnoha“ jazycích a je tím, koho tento svět hledá a plahočí se kvůli němu sem a tam.
30. Není--li tu činnost tohoto „vše“ a poznání „já jsem“, potom se tato Skutečnost jeví jako hrubá

¹²*Randžit Maharádž* vyprávěl příhodu o jedné staré paní, která nebyla spokojená, dokud ten den neřekla někomu něco ošklivého. Celá vesnice jí už měla plné zuby. Jednou přišla za Světcem, který žil za vsí, a vyklopila na něj hromadu ošklivých slov. On však vůbec neodpověděl. Nakonec se utišila a poklonila se jeho nohám. Mysl je jako tato stará žena.

slova, která nejsou o nic lepší než psí zvratky. Ctnostný *puruša* by jim nevěnoval jediný pohled.

31. Oddanost znamená povznést se nad mysl a pevně se držet oné nejvyšší *guny*. (Oddanost je ryzí *sattva guna*, čili spontánní a přirozené poznání, čiré jako prostor.) Potom se ono Jediné může vydat hledat velikého *purušu* (tedy to, co hledáme, není nic jiného, než naše vlastní Já).
32. Onen *puruša* je tím největším „zážitkem“ a pro setkání s Ním je proto nutné vytvořit vhodné místo – a sice toto „vše“. A pokud jste tomuto „vše“ oddáni, potom se stanete Bohem všech bohů.
33. Pokud náhle zemřete, jak budete dál vykonávat svůj *bhadžan*/uctívání? A proto dokud jste ještě naživu, měli byste prostřednictvím této „řeči“ (tedy zapomeňte na vše) přejít na úroveň *nir-guna bhadžan*.

34. Měli bychom si dát tento slib: Tato „věc“ nikdy nepůjde žebrot ke svému žákovi (tedy vašim žákem je mysl a toto „já jsem“ by nemělo chtít nic od tohoto objektivního světa). A poté, kdy „vy“ neexistujete, mělo by tu být uctívání/*bhadžan* Pána světa, tedy *puruší*. (*Siddharaméšvar Maharádž* říkal tomuto uctívání po dosažení pochopení Nejvyšší Oddanost.)
35. Když budeš mluvit touto „řečí“, na místě tohoto setkání bude probíhat veliká oslava a Bůh bohů se ti velmi brzy hodně přiblíží.
36. Takže k tomu, abys odešel na toto místo setkání, potřebuješ pozornost *prakruti*/*puruša*. „Tady“ (tedy v *prakruti*) by měla být mysl správného posluchače ukotvena.
37. Jakmile jsi oddán tomuto „vše“, je tu síla věčně přítomné bdělosti (*Maharádž* – buď tak silný, že jsi všude). Potom záměry mysli vděčně přijmou záměr tohoto „vše“, protože ono chce prostě jen vědět.

38. Je-li tu tato „řeč“, potom je tu ona nejvyšší *guna* (tedy *ryzí sattva*) a tímto způsobem prokazuješ respekt neochvějné Pravdě. A poté začne tato síla bdělosti přirozeně fungovat.
39. Jakmile jsou tvé činy v souladu s tvou „řečí“, potom je tu neustále tato přirozená „řeč“. A nakonec tato božská „řeč“, která je v lidech, bude mít úctu k Pravdě. (V každém z nás je božská „řeč“ a ono Jedno Jediné. Čeho bychom si měli vážit? Tohoto světa, nebo onoho Jediného?)
40. Ale jakmile tvá mysl nerespektuje tuto „řeč“, tak nemůže nikdy respektovat ani onu Skutečnost. Potom jsi sám v tomto světě „mnoha“ lidí. (Ty, jenž jsi „vše“-prostupující *puruša*, se stáváš malým *džívou*, ztraceným ve světě „mnoha“ myšlenek na muže a ženy a na dobro a zlo atd.)
41. A tudíž by mysl měla být vychována a jakmile získá úctu k těmto věcem, začne se učit. A pomaloučku, pomocí *vivékky*, opustí tělesné vědomí.

42. Tyto záležitosti týkající se *vivéky* by měl zkoumat jen ten, kdo provádí *vivéku/vivéki*. Ostatní se budou jen přít kvůli své hlouposti a nevědomosti.
43. Ale pokud se budeš hádat s tímto „vše“, zůstaneš sám, bez své armády (tedy bez podpory tohoto „vše“). A proto bys měl tuto „Královu armádu“ chránit pomocí této „řeči“ (*Maharádž*: K čemu být králem, když nemáš armádu?). (*Maharádž*: Udělej ze své mysli svého nejlepšího přítele.)

Tímto končí 10. kapitola 12. dášaky knihy Dásbódh s názvem „Promluva o nejlepším Purušovi“.

Překlad z angličtiny – Martin Vinkler 2017

